

ERDÉLYI LAPOK

Ngs. Ramaszéki Károlyt urnak

ADAPTA I. Díszár 2 tp.

Budapest

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Németország külön formai meghívást kap az új leszerelési tanácskozásokra

— Négyhatalmi követi tanács ül össze Rómában —

Genfből jelentik: Beavatottak értesülése szerint az angolok a Genfben szombaton kezdődő tanácskozásokat csak előzetes értekezletnek tartják. Célja ennek az, hogy előkészítse az új leszerelési konferenciát, amelynek semmi köze sem lesz többé a megbukott genfi tanácskozásokhoz.

Az új megbeszélésekre, amelyeket való-

színűleg Rómában tartanak, Németország külön formai meghívást kap.

Rómából jelentik: Jólétesült körök szerint Mussolini Rómában négyhatalmi követi tanácsot fog összehívni azzal a céllal, hogy megvitassák a helyzetet, értesüljenek Olaszország álláspontjáról és vázolják az illető kormányok felfogását a genfi kérdések egész komplexumára tekintetében.

Ismét előtérben a francia biztonsági kérdés

Genfből jelentik: A *Le Temps* „Visszatérés Genfbe” című vezércikkében a leszerelési értekezlet megmentésére irányuló angol erőfeszítésekről ír.

— Nem lehet szó arról, — állapítja meg, — hogy Franciaországtól új engedményeket kívánjanak, hogy megkönnyítsék Németor-

szágnak az értekezletre való visszatérését. Angliának meg kell értenie, hogy Franciaország nem hozhat újabb áldozatokat, ha biztonsága terén komoly ellenszolgáltatásokat nem kap. A Népszövetség létéről van szó. Az az erős támadás, amelyet Mussolini intézett a Népszövetség ellen, mutatja, hogy egyes fővárosokban milyen gondolatmenet uralkodik.

A német lapok melegen irnak Pilsudszky marsallról és Beck lengyel külügyminiszterrel

Berlinből jelentik: A péntek esti lapok meleg hangon számolnak be Beck dr lengyel külügyminiszternek a német—lengyel tárgyalásokkal kapcsolatban tett nyilatkozatáról. Dícsérik Becket, akinek nyílt és okos magatartása egészen új az európai politikában. Hasonlóképpen elismeréssel irnak Pilsudszky marsall-

ról és neki tulajdonítják, hogy megindulhattak a tárgyalások. A tanácskozások első lépésnek tekintendők abban az irányban, hogy a kényes nemzetközi problémákat közvetlen tárgyalások útján tisztázzák. Németország szempontjából kívánatos, hogy a német—lengyel ellentétek szempontjából új légkör képződjék.

Közzétették Roosewelt s Litvinov levélváltását

Már meg is nyitották a telefonössze-köttetést Washington s Moszkva közt

Washingtonból jelentik: Roosewelt elnök és Litvinov megegyeztek a diplomáciai viszony felvétele tekintetében és valószínűleg még ma, szombaton létrejön a megállapodás az adósságok és egyéb fontos kérdések ügyében is.

Roosewelt elnök kijelentette, hogy rövid időn belül kölcsönösen követet küldenek ki egymás fővárosába. Az Egyesült Államok első orosz nagykövete Bullit lesz, aki szakértője az Egyesült Államok minden szovjetkérdésben.

A régi orosz nagykövetség épületét már is kezdik kiüríteni az új követség számára.

Roosewelt elnök közzétette a közle és Litvinov között lefolyt levélváltást, amely a válás szabadság, a propaganda és a gazdasági kémkedés kérdésével foglalkozik. Roosewelt különösen hangsúlyozta az Amerikában élő szovjetorosz alattvalók vallásszabadságának biztosítására irányuló követelését. Érdekes a levélváltásnak az a része, amelyben az Egyesült Államok kormánya megígéri, hogy országa területén nem tűr meg ellenforradalmi tevékenységet.

Litvinov pénteken ünnepélyesen megnyitotta a washington—moszkvai telefonösszeköttetést, amennyiben beszélgetést folytatott feleségével és gyermekeivel.

A megegyezés hatása Moszkvában és Washingtonban.

Moszkvából jelentik: A hivatalos *Isvestia* szerint az Egyesült Államokkal való diplomáciai kapcsolatok helyreállítása nagy politikai és gazdasági jelentőséggel bír. Politikai jelentősége főként a távolkeleti rendkívüli helyzet miatt van; gazdasági jelentősége pedig az egész világ gazdasági helyzetére kihatással lesz.

Washingtonból jelentik: Kormánykörökben remélik, hogy Szovjet-Oroszország elismerése következtében az Egyesült Államok exportja Oroszországba a jövő évben eléri majd a 350 millió dollárt. Főként azt remélik, hogy mezőgazdasági terményeket és gabonát tudnak majd nagy mennyiségben az oroszoknak eladni.

Az új kormány

Irta: Paál Árpád

Az eddigi hírek szerint mihamar elkövetkezik a parlament feloszlatása s ezzel teljesé válik az a változás, ami az új kormány ki-nevezésével és eskütételével ezen a héten kezdődött. Az ország vezetése más párt kezébe kerül; olyan pártba, amelyik öt év óta a legtekintélyesebb ellenzéki pártként állt a parlamentben, s amelyik korábban többnyire mindig csak kormányzott. A mostani változással tehát régi kormányzati gyakorlat kapta vissza kezébe a gyeplőt.

Azonban ugyanez a régi párt bizonyos belső és külső válságokkal is meg kellett, hogy küzdjön ellenzéki ideje alatt. Illetve ellenzéki ideje is már ilyen válságok miatt került. Ez a törés mindenestre nyomot hagyott abban is, hogy a régi párt kormányzati gyakorlatát módosítások ériék. A tapasztalat és tehetség nem hiányzik ma sem ebben a gyakorlatban, de bizonyos lendület, biztonság és fölényesség mégis hiányzik amiatt, mert a régi liberális pártból annak egyik ága, s éppen az ifjabb ága kiszakadt. A kiszakadást a párt egykori erőskezű vezérének, Bratianu Jonelnek a fia, Bratianu György vitte végbe és ő is tartja fenn változatlan élességgel. Emiatt a régi párt Bratianu-presztízse is a mostani új kormányzat napjaiban nincs meg olyan sértetlenül, mint ahogyan megvolt, s motorikus erőként és tekintély kisugárzásaként hatott hajdanában.

A királyi megbízatás most e hiány helyre-pótlását is megkísérelte, s a régi párt vezéré-t a kiszakadott új ággal való tárgyalásra és közös kormányalakításra utasította. Az utasításnak eleget tenni mégse lehetett, mert Bratianu György nem volt hajlandó megkormány-rajutás ellenében sem kiegyezni. Ellenben annál élesebb ellenzéki fölkészüléssel fogadja az anyapárt kormányalakítását, s erről az oldalról bizonyára sok nehézséget is várhat az új kormány és régi pártja.

Az új kormányt különben igen erős ellen-zék fogadja, mert a hatalomra nem jutott, vagy abból kiesett összes pártok közesek a régi liberálisok uralomra jutásának az ellenzé-sében. Közösek még akkor is, ha egyébként világnézet dolgában, vagy más okokból szem-benállanak is egymással. Az ellenzékbe szorított ilyen közösségnek a hangulatára jellem-ző Averescu tábornagnak, a kormányképes-séget vitaló harmadik párt (a néppárt) fejé-nek a nyilatkozata. Eszerint a kormány „rej-télyes” körülmények összejátszása folytán ju-tott uralomra. E rejtélyek titkának a megfej-tése — mondja a tábornagy — „végzetes fog-lenni”; a megfejtés pedig nem látszik nehéz-nek, mert a szövevényben már nagyon lát-ható szálak is vannak.

Nekünk a „rejtélyek” kutatása nem igen lehet feladatunk, mert kisebbségi sorsunk tá-volállít attól, hogy kormányalakítások és kor-mánybuktatások intrikáiban részt vehessünk. Csak a nyilvánvalóvá lett állapotokat lehet tudomásul vennünk s azok szerint kell keres-nünk az eligazodásokat.

Az új kormányban maga a kormányelnök.

Templomszövetek : úgymint egyházi és egyleti zászlószövetek

Herzog Péter és Társa
gyári lerakatánál,
Timișoara, IV. Bulev. Carol 11. (Hunyadi-út)

Duca, a magyarság előtt is rokonszenves egyéniség. Ő volt az, aki külügyministersége idején a magyar panaszlóknak azt mondta Genfben, hogy ennél a Genfnél közelebb van a sérelmek orvoslására Bukarest. És tényleg igyekezett is Duca bizonyos orvoslások előidézésére hatni. Ugyanő volt viszont az is, aki pártja elfogult viharzása ellenében a parlament előtt tette azt a lehűtő kijelentést, hogy a népkisebbségeknek joguk van panaszra menni a nemzetközi fórumokhoz.

Duca a liberálistájaként közelmúlt öt éves ellenzéki korszaka alatt is többször tett a népkisebbségek felé olyan kijelentéseket, amelyekből sorsunk iránti jóakarata csendült ki. Viszont olyan megnyilatkozásai is ismeretesek, amelyekben panaszkodott, hogy pártja lekötő erői miatt nem lehetett szabad keze a saját jóakarata kifejtésére. Most, amikor pártvezéri és kormányelnöki helyzetben van, módja lehetne a párt lekötő erőit arra bírni, hogy inkább az ő jóakaratahoz alkalmazkodjanak. Meg fogja-e ezt tenni, vagy meg tudja-e tenni, — ez az, ami minket legfőképpen érdekel.

Egyébként még két részletkérdés fontos előttünk.

Egyrészt Erdély történelmi egyházaiszempontjából megnyugtató jelenségnek látjuk, hogy ugyanaz a Lepadatu lesz ismét a vallásügyi miniszter, aki a vallásügyi törvényt tető alá hozta. Ő ebben a törvényben igyekezett meghagyni elég lényeges részeket a kisebbségi egyházak kialakult önkormányzatából.

Már a népkisebbségek közoktatásügye szempontjából annál aggodalmasabb, hogy megint Anghelescu orvosprofesszort látjuk ott a közoktatásügyi miniszteri székben. Vajjon észrevette-e ez a kormányfő az ellenzéki körökben töltött megfontolási idő alatt, hogy az ő közoktatási úttermelő politikája milyen rossz következményeket hozott? Vagy még elfogultabb lett e politikához való ragaszkodásban? Akárhogyan is van, ennek a miniszter urnak is emlékeznie kell arra, hogy a népkisebbségek saját iskolaügyének a meghagyásáról ő maga alkottatott törvényt. Ezt a törvényt nem elsorvasztani kell, hanem jólelkűen továbbfejleszteni. Talán egyszer Anghelescu mi-

niszter is belátja, hogy rokonszenvesebb és célravezetőbb lesz a maga népe iránti kulturpolitikája, ha az együttélő más népek kulturáját is tiszteletben tartja és szabad fejlődésre engedi.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy külföldi pénzhatalmakhoz való viszony és a francia külügyi politika szempontjai is erős meghatározók az új kormány életében. Ez a kívülről meghatározás beletartozik abba a nagy világozottságba, amely éppen most van a legnagyobb vajadásban.

A pénz uralma és bizonyos kialakult ha-

Királyi üzenettel berekesztették az angol parlament ülészakát

Londonból jelentik: Az angol parlament most folyó ülészakát pénteken királyi üzenettel berekesztették.

A királyi üzenet — amelyet a parlament szpiker olvasott fel az elnöki emelvényen, — felsorolja azokat a kereskedelmi szerződéseket, amelyeket a kormány a külföldi államokkal kötött, majd sajnálkozását fejezi ki a világgazdasági konferencia eredménytelensége miatt; felemlíti a leszerelési értekezlet fennakadását s leszegezi, hogy a munkát a nemzetközi megegyezésen alapuló leszerelés érdekében a legerélyesebben tovább kell folytatni. Végül rámutat arra, hogy Anglia gazdasági életében az egyensúlyt sikerült megőrizni és ez az angol nép áldozatkészségének köszönhető.

FILMPALACE

Vasárnap, **EXTAZIS** Szenzációs hétfő film!
Főszerepben: Heddy Kussler, Miss Ausztria.
Keddtől **VIOLETTA (Császárné ibolyái.)**

A virilista

Irta: Szalay László.

Jóteknony szellő üde illatokat hajszolt a rétek felől, s az ambitus előtti ösztövr akárcsak két együgyű kis vadgalamb fészket rakosgatott kevés hozzáértéssel...

Beszélggettünk... Az apám, öreg Szuhay, meg mi embernyi emberek hárman, — közben koccintgattunk... A tanya előtt — az országúton — sebesen haladó könnyű kis parasztfogat robogott el...

Szuhay elnézte:

— Dudás János... Van neki vagy háromszáz holdja... Szőlője, kőháza, pénze, — amit csak akar, — de amellet olyan elbizakodott vadmarha, mintha az öregapja még beltárgya lett volna a kiskörösi kijáró gulyának!...

— Meséljen valamit róla, Mihály bácsi!...

— Meséljek valamit?... Hát megálljunk csak: koccintsunk előbb!...

Megtörtént...

— Némelyik ember, ha megszedi magát, úgy elbizakodik, olyan gögös lesz, hogy az Isten se bír vele!... Ez a Dudás is, volt idő, amikor még decemberben is gatyában feszített, de mióta össze-vissza örökölte magát, meg se látja a kevélységtől a szegény embert... Egyszer a fejébe vette, hogy bíró lesz...

Elment a község házára és kijelentte az egész előljáróság előtt, hogy megválasztása esetén tüzfecskenőt vásárol a községnek...

A bíró éppen elhalálozott, hát egye kutya, mondom, válasszuk meg, legalább lesz fecskendők, oszt ha nem becsüli meg magát, a legközelebbi választáson majd kibuktatjuk...

Meg is választottuk, lett is vizipuskánk, s a legközelebbi választásnál már úgy kibukott, hogy egyetlen egy szavazata se volt... Mert bírónak is lelketlen, komisz, felfuvalkodott embernek bizonyult, hogy az egész községet magára lázította...

Ehég az hozzá, hogy kibukott és a bukáson éktelen dühbe jött... Megfenyegette az egész előljáróságot, hogy így meg úgy, mint virilista, mint a községben a legelső ember, ezután is ő tartja kezében a gyeplőt és megfizet mindenkinek!...

Meg is próbálta... De bele is tört a késc...

— Halljuk, halljuk!...

— Minden esztendőben december 21-én szoktuk választani a községi eszédek... A kisbírákat, kocsist, gulyást, kanaszt... Hát ahogy elérkezik az idő, a tanácsterem hosszú asztalát végigüli az előljáróság és betódul a nép is százával, — egyszerűen bedübörög ám Dudás is, helyet szorít magának az asztalnál és leül!...

A nép összeség... Az esküdtek ijedten pislognak egymásra... Dudás meg csak nézi

talmi helyzetek fenntartása van szóban. Ezze, az uralmi és hatalmi érdekek szemben viszont még nagyobb érdek, hogy a népek lelki megbékélését és egymás iránti bizalmat találjanak. Az utóbbi érdeket félreértések, uszítások és hazug-híresztelések teszik felismerhetlenné, amely miatt egymással szembenálló két ideges feszültség osztja ketté az egész emberiséget.

Bizonyos érdekeltségek hasznát tudnak húzni ebből a feszültségből is. Hiszen háborus félelmek és előkészületek állapotai vannak emiatt, ami csak mind szaporítja a háborús ipar megrendeléseit. Viszont azonban a békés ipartól, a társadalmi, szellemi és gazdasági élet békés berendezésétől vonja el ez a feszültség az emberek erőit. Emiatt van válság minden életjelenség fölött.

Keresztény szempontból nem lehetünk azok mellett, akik a pénz önzése és az emberek összevesztése irányában csinálnak politikát. Kívánatos volna, hogy új kormányunk ne jusson abba a világozottságba, amely őt a keresztényellenes táborba állítaná. Vajjon el tudja-e ezt kerülni? Ha igen, akkor országa minden népének a boldogulására tud hatni.

A francia sajtónak nem tetszik Hitler diplomáciai sikere

Párizsból jelentik: A *Liberté* tudni véli, hogy Hitler német birodalmi kancellár szombaton megneemtámadási javaslatot tesz Prágának. A lap kesernyösen veszi tudomásul a dolgot és azt mondja, hogy Hitler békés tettei nagyobb bajt okoznak, mintha háborúról szólnokolna.

A francia közvéleménynek a német—lengyel közeledéssel szembeni hangulatát legjobban kifejezi az egyik francia politikusnak megjegyzése: „Timeo danaos et pacem ferentes”.

Külön Saar-vidéki püspökség? Stuttgartból jelentik: Az itteni *Deutsches Volksblatt* közlése szerint Franciaország mindent elkövet, hogy a Vatikánt egy külön Saar-vidéki püspökség felállítására bírja rá. A Saar-vidék kormányzására ezidőszerezt kirendelt népszövetségi bizottság is ezen fáradozik. A cél nyilvánvaló: a Saar-vidék egyházi függetlenítése Németországtól még a sorsdöntő népszavazás előtt. A Vatikán finom diplomáciai tapintattal tér ki a kérés elől, azt válaszolván, hogy a Saar-vidék végleges egyházkormányzati beosztására csak a jövőévi népszavazás után kerülhet sor.

a mestergerendát, mintha az egész teremben egyedül volna...

Föláll a bíró: Tisztelt polgárok!... Jó lesz-e, ha ez egyik kisbírói állást a jelenleg is kisbíró Tóth Lőrincsel, a másikat meg a szintén jelenleg is kisbíró Pozsár Benedekkel töltsük be?...

Dudás az asztalra csapott:

— Nem jó lesz!...

— Erre már én vettem át a szót!

— Aztán mér' nem jó lesz, Dudás uram?...

— Azért nem lesz jó, mert az egyik italos, a másik meg lusta!...

— Ugy... Jelentkezzék hát, aki vállalja a kisbíroságot!...

Senkise jelentkezett. Senkise akarta a kegyerebből kitűrni a két kisbíró!...

A két kisbírói helyre hát jelentkező nines! Egyelőre üresen maradtak!... Törjünk át, bíró úr, a kocsis-választásra!...

— Elfogadja-e a község újabb esztendőre a jelenlegi kocsist, Kaszás Jánost?...

Dudás megint az asztalra csapott:

— Nem!...

— És miért nem? — kérdem én.

— Mert kiöregedett!...

— Ugy... Mert kiöregedett... Hát lásuk: ki vállalja a községi kocsisságot?...

Senkise vállalkozott!...

A gulyás és a többi eszéde hely betöltését is mekontrázta Dudás, s mikor már csak a

Egy tizenöt éves gyermek és édesanyja rettenetes drámája Budapesten

Zemplén Dénes műegyetemi tanár tizenöt éves fia agyonverte különválva élő édesanyját

Budapestről jelentik: Páratlanul álló, megrendítő gyilkosságot fedeztek fel csütörtökön délelőtt a Sasadi-dűlő egyik kis villájában. Dr Zemplén Géza műegyetemi tanár elvált feleségét, Heinrich Johannát a Muskotály-utca 14. számú házban lévő háromszobás lakásán csütörtökre virradó éjszaka meggyilkolta 15 éves gimnázista fia Zemplén Dénes. A fiu négy fejzszeapással roncsolta össze édesanyja fejét, majd tettének elkövetése után megszökött. Olyan megrázó ez a rettenetes családi tragédia, hogy részletesebben is foglalkozni kell vele.

Zemplén Dénes édesapja, dr Zemplén Géza világhírű tudós, a 48 éves műegyetemi tanár a szerves kémiát tanítja és tudományos körökben világszerte ismerik. Huszonhárom éves korában már a charlottenburgi egyetem adjunktusa volt, 28 éves korában nyilvános rendes tanár lett a műegyetemen, alig 36 éves korában pedig a Tudományos Akadémia is tagjává választotta.

Dr Zemplén Géza 23 éves korában vezette oltárhoz Heinrich Johannát, akinek édesapja a Kereskedelmi Akadémia tudós igazgatója, nagybátyja pedig Heinrich Gusztáv, az akadémia néhai főtitkára volt. Heinrich Johanna egykor ünneplés szépsége volt a pesti társaságoknak. Közvetlen rokonságában nem egy tudós egyetemi tanár van, nagypapja pedig Ferenc József udvari orvosa volt. A házasság boldogtalan volt, mert alig egy évvel az esküvő után Zemplén Géza megdöbbenve eszmélt rá, hogy a fiatalasszony kleptomániás és kínos incidense volt az egyik berlini áruházban, ahol bevásárlás alkalmával több pár harisnyát süllyesztett el retiküljébe. Ekkor azonban már egy kis leányuk is volt, Éva és dr Zemplén megpróbálta feleségét gyógyítani súlyos betegségéből. Ez azonban nem sikerült, a házastársak között egyre türethetlenebb lett a helyzet és 1920 januárjában Zemplén Géza be is adta a válópórt felesége ellen. Akkor azonban a házaspárnak már 3 gyermeke volt:

Eva, aki most 25 éves, Tibor, aki 22 éves és a 15 éves Zemplén Dénes. A műegyetemi tanár nem akarta, hogy a válóperi tárgyaláson szelíztessék felesége dolgait és ezért hűtlen elhagyás címén kérte a válás kimondását. A bíróság fel is bontotta a házasságot s ekkor megegyezés alapján mind a három gyermek az anyjához került. Zemplén Géza 1920-ban közel 300.000 koronás vagyonát feleségének adta és magas apánáz fizetésére kötelezte magát. Havi 12.000 koronát, mai értékben 1500 pengőt fizetett feleségének.

Az uriaszony azonban ezután is képtelen volt a lopásokról leszokni és olyan feslett életet élt, hogy Dénes fia kétségbeesve panaszkodott a gyámjának: anyja olyan férfiakat hív meg lakásába s ott olyan jelenetek játszódnak le, hogy azok végképpen elkészerítik.

Ez év március végén azután a kis Zemplén Dénes nagyot gondolt és elment a műegyetemre. Megvárta, amíg apja kijön az óráról és amikor megmutatták neki, eléje toppant:

— Eljöttem, apám — mondotta — én vagyok a te fiad, Zemplén Dénes.

A professzor szeme könnybelábadt, megölelték egymást és hazavitte a fiut, édesanyja azonban újból visszaverekedte a gyermeket, aki kétségbeesésében és elkészeredésében követte most el rettenetes tettét. A gyilkosság elkövetése után felkereste apja lakását s a levélszekrénybe a következő kusza betűkkel irt levelet dobta:

„Én, Zemplén Dénes, tizenöt éves tanuló, baltával agyonütöttem anyámat, dr Zemplén Gézáné Heinrich Johannát. Zemplén Dénes s. k.”

A levél tartalmát és Zemplén Dénes eltűnését azonnal közölték dr Greguss Andor ügyvéd, aki a főkapitányságra sietett, hogy bejelentse a dolgot.

A rendőrség mindenhol kutatott az elmenekült gyilkos, a 15 esztendőes Zemplén Dénes után. Péntekn délután a soproni rendőrség telefonon jelentette Budapestnek, hogy a Pannónia-szállodában elfogták. A fiatalkorú csütörtökön éjszaka érkezett Sopronban és a bejelentő lapra feljegyezte a nevét. A szálloda portása német ember, aki csak a péntek reggeli német lapok-

A VIZELETI VIZSGA

gyakran betegséget állapít meg. A vizeleti szervek megbetegedésénél a vizelet legtöbbnyire zavaros, a fertőző betegségeknél pedig nagy a bacillustartalma.

A fertőtlenítéshez a

HELMITOL

TABLETTÁK

kiválóan beváltak, mert a vizeleti szervekben magasfokú csiraölő képességüket érvényre jutatták

Kérdezze meg az orvosát!

BAYER

ban olvasott a gyilkosságról. A portás telefonált a rendőrökért, akik pár perc múlva beállítottak Zemplén Dénes szobájába. A nevén szólították. Amikor a fiu látta, hogy el akarják fogni, nekiugrott az egyik rendőrnek és el akart menekülni. Elmondotta, hogy a gyilkosság után atyja lakására ment, majd onnan a kelenföldi pályaudvarra, ahol jegyet váltott Sopronba.

Az anyagyilkos gyermek vallomása

Szombaton délelőtt 12 órakor érkezett meg Zemplén Dénes a budapesti rendőrségre. Sápadt, vézna, rosszul fejlett gyermek. Zsebében egy pengő néhány fillért, egy üveg vanília likört és egy húsvéti locsolót találtak.

A rendőr figyelmeztette, huzza fejébe a sapkát — le akarják fényképezni.

— Most már minden mindegy — mondja a fiu csendesén. — Majd átviszik a főkapitányságra s megkezdik kihallgatását.

A gyerek igen jómodoru, intelligens, udvariasan válaszol a feltett kérdésekre.

A gyilkosság közvetlen indokáról elmondja, hogy a dráma reggelén éppen a férfiakról vitakozott édesanyjával s közben azt mondotta:

— Nem értem, hogy egy méltóságos asszony lakásán mit keres egy villanyszerelő?

Pfaff új üzlete a Sas alatt.

kanász megválasztása volt hátra, engemet is elöntött ám a mérég, oszt kihívtam a bírót a másik szobába...

Ellátam tanáccsal s mikor visszajöttünk a tanácsterembe, a bíró köszöntött egyet a forkán és megszólalt:

— Tisztelt választók!... Még csak a kanász helyének a betöltése van!... Kanászra azonban okvetlenül szükségünk van, mert a disznók otthon nem maradhatnak...

— Ugy van!... Igaz!...

— Mert ha a disznók otthon maradnának, szétrágnák az ólat és megsiketülnének az üvöltésüktől!...

— Ugy van!... Halljuk!...

— Tisztelt választók!... Nehogy hát a kanász helyének a betöltése is sikertelen legyen, ajánlom, hogy válasszuk meg községi kanásznak közfelkiáltással Dudás urat!...

Eszeveszett tombolás, nevelés, éljenzés támadt.

Dudás vörös lett, mint a paprika, rémülten kapkodott levegő után!... Ilyen rettenő szegény: őt, a virilistát, a háromszázholdast, kanásznak választotta a község!...

Fölugrott a székről és keresztülfurva magát az emberek sokaságán — elrohant!...

Utána előlről kezdtük és megejtettük a választásokat... És azóta Dudás bujkál az emberek elől, s csak vártató kocsin mer jelentkezni!...

A LÉLEK PÁRBESZEDE ISTENNEL

Szent Anzelm Proslógionia és elmékedései.

A szent születésének 930 éves jubileuma alkalmából latinból fordította és bevezetéssel ellátta:

Dr Zoltán Veremund O. S. B.

Ara 25 lei.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályában.

Megkezdtek Dollfuss merénylőjének főtárgyalását. Bécsből jelentik: Az esküdtbírószág szombaton kezdte meg Dollfuss merénylője: Dertil Rudolf bűnpörének tárgyalását. Dertil ellen gyilkossági kísérlet és fegyvertartási tilalom megszegése címen indult eljárás.

Hol vásárolhat legjobban szövetet?

Egyszeri vásárlásnál erről meggyőződhet

Havas és Grünfeld posztóáruházban Oradea, Str. Avram I. (Kossuth-utcs) 8. szám.

Címre figyelni!

Dús választék!

Legolcsóbb árak!

Egyenruha szövetek és női kabátkelmék is óriási választékban kaphatók!

A világ legmagasabb antennatornyán: a szélben ingó lakihegyi acélkolosszuson

Lakihegy, november. A stúdió gondosan kipárnázott, láthatatlan színpadáról szemvilágításnál is gyorsabban ér ide a hang (természetesen „feldolgozott” állapotban!). Engem kerek egy óráig zötyögtetett Budapest szívéből három különböző autóbussz a lakihegyi rádióállomás kapujáig. Amikor azután az autóbussz tovább bukácsolva Tököl felé, otthagytott az országút kellős közepén és a felvert por leülepedett, ott meredezett a kék égre a földkerekség egyik legesodátosabb építménye, Európa legmagasabb tornya, amely egyszerűs mind a világ legnagyobb antennatornya. A gigászi vasszerkezet égnék rugaszkodó csucsán megtörték az őszi nap sugarai és a gömbben végződő acélszövet csillogó fénybe burkolta. Pár száz lépéssel odébb, az út éles kanyarulatánál véget ért a kis erdő és hatalmas tisztás közepén, teljes lenyűgöző nagyságában állt előttem: a vörös antennatorony.

A torony derekába, pontosan a fél magasságában, 8 felől betonlapba ágyazott, karvastagságú drókövek csimpaszkodnak béklyóba kötik, rabul ejtik a karsú vasóriást. Ez a nyolc 360 méter átmérőjű körben kifeszített, egyenként 4000 kilogramm súlyú acélkötél óvja az eldőléstől a gigantikus tornyot. A mesebeli óriást is így láncolhatták a földhöz apró emberké, de még akkor is szorongó szívvel nézve fel hozzá a magasba, mikor tépi el láncait... A tornyot négyszög alakban vörös rács veszi körül. Ezen belül áll az ugynevezett csatoló- és hangolóház, amelyen keresztül az adóépülettől idáig T-alakú póznákon végigfektetett tápvezetékek. Ez a 20.000 voltos vezeték vörösrézrel keretezett üvegablakon jut be a csatolóházba, a szembenlevő falon újból kijut a szabadba és így éri el a szivaralakú vasszerkezetet. A rézkötél felszalad a torony

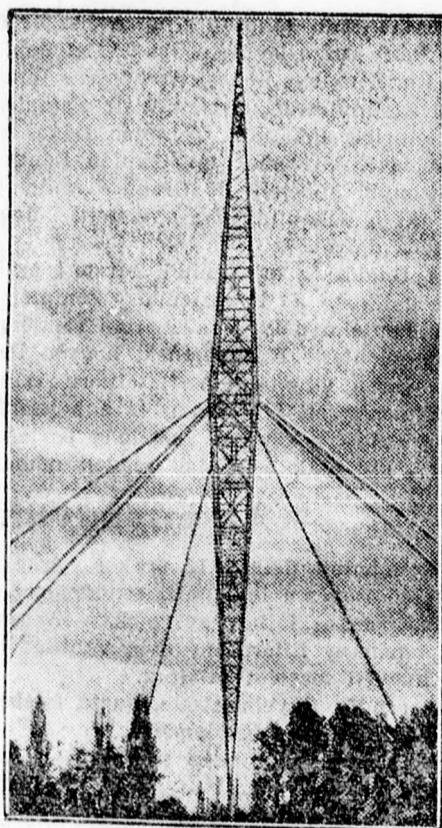
falán és ilymódon a 250 tonna vasból épített kolosszus teljes egészében sugárzó felületté válik. Egyszerűbben mondva: maga a torony az antenna.

...Az óriás-torony lábához értem.

— Kovács mérnök urat keresem — szólí-

Függőleges séta — 80 emeletre

Start... Jól a fejembe nyomtam a sapkám, felgyűrtem a sportkabátom gallérját és lassu tempóban (kár lett volna sietni, itt nem lehet kereket oldani a vendég elől) „üldözőbe vettem” a jóval előttem haladó karavánt. Az antennatorony falába épített vaslétrafoksor az

A lakihegyi antenna torony.

egyetlen út, amelyen a torony tetejére lehet feljutni. A kötéllifet napokkal ezelőtt lebontották. A torony aljától a csucsig sűrű közökben a létrafokokat átölelő vaskorlátok védik a toronymászót a lezuhanástól. Olyan, mintha az ember többé-kevésbé lyukasfalu csőben haladna felfelé.

A létrafokokat pihenők szakítják meg. Az első ilyen pihenő 60 méter magasságban van. Itt jutott idő először a lélegzétvételre és arra, hogy pillantást vehessenek a mindinkább süllyedő földre... 140 méter magasságban, (ezt utólag hallottam), két reflektorhoz értem. Feljebb 200 és 280 méteren még két-két reflektort szereltek fel a torony külső falára. A hat reflektor többkilométeres távolságba vörös fényt sugároz az éjszakába. A hat lüszes szem figyelmezteli a repülőgépeket, nehogy a vas-kolosszusnak repüljenek. A nemzetközi repülőszabályoknak megfelelően gondoskodnak nappali figyelmeztetőről is: 40 méteres szá-

tottam meg az egyik szerelőt.

— A mérnök úr nincs itt... Odafent van!..

— Hol odafent?

— A tornyon... Ott mászik felfelé! Legokosabb, ha utána tetszik menni!

Bevallom őszintén, hogy a szives tanácsot nem tulságos lelkesedéssel fogadtam. Nagy respektussal méricskéltem a gigászi vastornyot. Igaz, hogy telefonon találkoztam beszéltem meg Kovács mérnökkel, de a randevut nem a felhők között képzeltem el...

Indulás előtt azonban nézzük meg: *min áll a 250.000 kilogramm súlyú antennatorony? A hangolóháztól pár lépésnyire mélyesztették földbe a vasbetonalapot, amelyek közepén két, hegyével egymásnak fordított porcellánkúp tartja a rettentő súlyú vasalkotást.* A torony alja teljesen összeszűkül és egyetlen ponton, az Amerikából importált porcellán-szigetelőn áll. Szinte hihetetlennek látszik, hogy ezek a belül üres, mindössze 9 centiméter vastag falu, alig 1 méter átmérőjű porcellánkúpok nem mállanak szét milliónyi darabra a gigantikus torony súlya alatt. És mégis el kell hinni a hihetlent... mert hiszen kézzelfogható valóság a kihegyezett végű torony... itt áll előttünk: a modern építéstechnika kacsalábon forgó mesealkotása...

kaszonként váltakozva, piros és fehér színnel festik be a tornyot. Ez a munka azonban a hideg és nedves időjárás miatt már tavaszra marad.

Húsz méterrel feljebb fontos „állomáshoz” értem. Pontosán 20 perces kapaszkodás után eljutottam 160 méterre, az antennatorony feléig. Ezen a helyen a „szivar-antenna” kiszélesedik: egy-egy oldala 14 méter. Az út nehezebbik szakasza most következett. A torony falai ettől a ponttól kezdve kissé ékalakuan szűkülnek és a lépcsőfokok a befelé dülő falon vezetnek tovább a csucsig. Így tehát függőleges helyzetben ugyan, de valamennyire mégis hanyatdőlve kapaszkodtam fölfelé. Bizonytalan érzés futott át rajtam, de lassan ehhez is hozzászórtam. Annál kevésbé a mindinkább erősödő hideg szélhez, amely bele-belekapott a kabátomba. Kimelegedtem a mászásban és mégis vacogató volt a hideg.

200 méter... Ha a földön sétáltam volna, ezt a pontot Reflektor-térnek neveztem volna el, mert itt pislog éjszakánként a „Torony” két középső vörös szeme... Rövid pihenőt tartottam s ebben a pillanatban „léptek” zaját hallottam felülről. Mintegy 60 méterrel a fejem fölött Kovács mérnököt és társait fedeztem fel, a csavarokat vizsgálgatva a vasgerendák között. Ők még nem vettek észre. Tudtam, hogy — meglepetés lesznek számukra.

Magasabban az Eifel tornynál.

Tíz perccel később körülbelül 30 létrafoknyira közelítettem meg őket. Ideje volt „bejelenteni” magamat.

— Halló, mérnök úr! — kiáltottam tele tüdővel.

— Halló, ki az? — hangzott felülről a meglepett válasz.

Most már egy-kettőre fölértem hozzájuk, egy keskeny vaskélyen álldogáltak. Bemutatkoztam.

— Kovács Ödön mérnök vagyok, — szorított kezet velem. — Hol jár erre, ahol a...

— Helyesebben: csakis a madár jár! — szakítottam félbe, egy csapat varjura mutatva.

A nagy magyar apologetika:

BANGHA: Nagy kérdések útján. Füze 50, kötve — — — 70 lei
BANGHA: Istenhit és Istenagadás. Füze 80, kötve — — — 120 lei
BANGHA: Jézus istenségének bizonyítékai. Füze 80, kötve — 120 lei
BANGHA: A katolikus egyház isteni eredete. Füze 80, kötve — 120 lei

Erdélyi Lapok könyvosztálya.

NOVOTNY

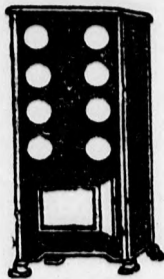
TURNATORIE
DE CLOPOTE
GLOCKENGISSEREI
HARANGÖNTŐDE

TIMISOARA

Gyárváros, Hold-utca 4. Telefon 2-45.

FATÜZELÉS

terén vezet a közkedvelt
"ZEPHIR" folyton-
 égőkályha
 10 kg. fával fűt egy 24 órán
 normál szobát
Szántó Dezső és Fia
 redőny- és kályhagyár
Oradea.

Kérjen díjtalan képes árjegyzéket!

amely éppen a torony mellett repült el.

— Igaza van, ez inkább a madarak világa — mosolygott. — Mister Sharp, a Standard angol mérnöke — mutatott most be társának.

Kovács mérnökkel, a legkiválóbb rádiómérnökök egyikével kettesben vágunk neki a hátralevő szakasznak. A földtől számítva 40 perces kapaszkodás után elértem az utolsó: a 925-ik létrafokot. A torony itt végetér, illetve 20 méteres acélsúcsban végződik. Ebben a pillanatban pontosan 287 méter magasságban álltam. Európa legmagasabb építményének a csúcsán. Az Eiffel-torony 300 méter magas, de 287 méterig nem lehet benne „fölsétálni”. A lakihegyi antennatorony az acélsúcsoldattal együtt 307 méter magas, tehát hét méterrel pipálja le a franciák világhíres Tour „Eiffel”-jét. A 2000 kilós toldalék-acélsúcs az 550.5 méteres hullámhossz pontos beállítására szolgál. Majdnem a torony csúcsának magasságában a tavasszal meteorológiai állomást fognak berendezni, sőt a szélsébségmérő már működik is.

A torony megmozdul!

Mereven, mozdulatlanul figyeltem a mélység színjátékát, amikor borzongató érzés futott át rajtam... A hatalmas vastorony megmozdult!... Mintha bizony azon botránkozna, hogy apró emberi lények merészkedtek nyugalmát megbolygatni. Ingaszerűen jobbra és balra lendült... Főlöszleges volt az ijedelem. Kiderült, hogy a „szivar” felső részének 25—30 centiméter állandó kilengése van s eddig csak azért nem éreztem, mert a figyelmem másra terelődött. A himbálódzás szélviharban növekszik, de a torony stabilitását ez nem gyengíti.

Hozzákezdünk a „leszálláshoz”. Rövidebb-hosszabb pihenővel 20 perc alatt „földet értünk”. Nem tagadom, bármennyire is egyszerű és érdekes kirándulás volt számomra a toronymászás, jóleső érzés volt újra a megbízható, régi kipróbált anyaföldet érezni a lábam alatt...

A próbaközvetítések már napok óta folynak. Éjszakánként, amikor a budapesti Studióban elhangzik a műsortzáró Himnusz, kezdődik az új adó „behangelése”. Rendszerint gramofonzenét közvetítenek és ha valaki Budapest I. hullámhosszon nyitva hagyja készülékét, maga is fültanuja lehet az új nagyadóval folytatott kísérletnek.

A régi adóépülethez új szárnyat építettek. Idekerült az új 120 kilowattos adóberendezés. Aki átlépi az épület küszöbét, újabb meglepetésekre készülhet el. A rádiótechnikai felszerelés olyan gazdagsága fogadja, amely a szakértőt és a laikust egyaránt elkápráztatja. Feszültségmérők, villamos dinamók, kapcsolók, foggantyúk, 121 centiméteres csőlámpák, amelyek mindegyike darabonként 13.000 pengőbe kerül, porcellánkúpok, huzalok, ebonit, nikkell és rézalkatrészek vonulnak el a látogató szeme előtt.

Negyedórával később az autóbusz ablakából tekintettem vissza a gigászi vastoronyra. Remélem irgalmas lesz, velem szemben és nem fogja elnyomni rádiókészülékemben a külföldi állomásokat. Megérdemlem, végre is látom rólat... —y.

Maniu pénteken este Bukarestbe érkezett

— Vaida és Maniu találkozója. —
 Vaida és Mironescu a királynál voltak búcsúében

Bukarest. Saját tud. Maniu pénteken este hét órakor Bukarestbe érkezett. A vonat megérkezésekor oly nagy volt a tolongás Maniu vagonja előtt, hogy a badacsonyi remeteségből kimozdult politikus vagy tíz percig le se tudott szállani. A tömeg lelkesen éljenezte és barátai, köztük Mihalache, Popovici és Pop-Cicio, nagyon melegen üdvözölték.

Maniu csak nagy ügyel-bajjal tudott kijutni a pályaudvaron a hullámzó és torlódó tömegben át. Még idegen párttérfiak is voltak az állomási fogadtatáson, így Grigore Filipescu, a konzervatív párt vezére, akinek a jelenléte nagy feltűnést keltett.

Maniu Gyula az Athene-Palaceban szállott meg, majd pedig Popovicéhoz ment, ahol nagy vacsora volt. Itt találkoztak hosszú idő óta először Vajdával. Vacsora után a megjelent nemzeti parasztpárti politikusok későn éjfélutánig tanácskoztak a politikai helyzetéről. Ma a párt elnöki tanácsa ülést tart, amelyen az elnökválasztás kérdését beszélnek meg.

Vajda — aki egyébként Mironescuval együtt tegnap búcsúaudiencián és ebéden volt a királynál, — nem lesz jelen ezen az ülésen, mert ma reggel Kolozsvárra utazott.

Az *Universul* érdekes részleteket közöl a Popovici vacsoráján történekről.

Maniu itt állítólag kereken kijelentette, hogy nem fedi a tényeket Vajda azon állítása, amely szerint ő, Maniu hozzájárult volna a Vajda kormányalakításához, sőt, ellenkezőleg, Dán Sever útján üzenté neki, hogy álljon el ettől a szándékától, mert nem lesz jó vege. S íme, ez be is következett.

A király aláírta az országgyűlést feloszlató dekrétumot

— A pártok megkezdték a választási előkészületeket —

Bukarest. Saját tud. Ducát ma délből 12 órakor audiencián fogadta a király. A kihallgatás tárgya az országgyűlést feloszlató dekrétum aláírása és az új választások időpontjának megállapítása.

A pártok már megkezdték a választási

DUCA,
Románia új miniszterelnöke.

előkészületeket. Már létre is jött az első meg egyezés a néppárt és a konzervatív párt között, emlyek közös listával indulnak a választási küzdelemben. A nemzeti-parasztpárt választási manifesztumot tett közzé, amelyben kifejezésre juttatja, hogy ennek a pártnak kell ismét iralomra jutnia, mert nagy szolgálatokat tett a hazának.

A Gheorgista párt egyik-másik vidéki tagozatáról a bomlás kezdetéről szóló hírek

Szent József Magánkórház

GRADEA, Str. GEN. HOLBAN No. 50.

Telefon: 6-66.

Arai szenzációsan olcsók.
 Műtétek pausal áron. :-
 Szülészeti osztálya Erdélyben
 :- a legolcsóbb. :-

Kérjen prospektust.

— Nem elég — folytatta Maniu, — hogy Vajda beismerte hibáját, hanem cáfolnia kell nyilatkozatának azt a részét, amely az ő hozzájárulására vonatkozik.

érkeznek. A *Miscarea* cáfolja ugyan e híreket, de kétségtelen, hogy az oliberálisok kormányrajutása végzetes lehet az egész alakulatra.

A külföld szerencsekívánata! Ducához.

Bukarest. Saját tud. Duca miniszterelnök kormányrajutása alkalmából táviratokat küldött Anglia, Franciaország, Olaszország, Lengyelország, Csehszlovákia, Jugoszlávia kormányelnökeinek és külügyminisztereinek, je lentve a Románia politikai életében bekövetkezett fordulatot.

A választáviratok tegnap érkeztek be. MacDonald, Sarraut, Benes, Jęfici, Jędrzejewicz az új miniszterelnök szerencsekívánó üdvözlése mellett hangoztatják távirataikban, hogy országaik és Románia között a szoros baráti, illetve szövetségi kapcsolatot továbbra is fenn kívánják tartani.

Felozlatják Bukarest összes kerületi tanácsait.

Bukarest. Saját tud. A *Viitorul*-ban tegnap rövid hír jelent meg, hogy a kormány felozlatja a főváros összes kerületi tanácsait. A kormány már tényleg megkezdte az akciót a főváros régi vezetősége ellen. A belügyminiszter nyilván megrendelt feljelentésekre vizsgálatot indít a kerületi polgármesterek ellen és a vizsgálat tartamára a felfüggesztés meg is történt már. A főváros közvéleményét nagyon foglalkoztatja a kérdés, hogy vajjon Dobrescu, aki Bukarest eddigi legerélyesebb és legmodernebb szellemű építő polgármesterének bizonyult, megmaradhat-e állásában? Kevés a valószínűség amellyel, hogy a liberálisok megtűrik őt.

KÖZGAZDASÁG

Lesz-e infláció?

Nagy pénzszegénységünkben ez a probléma merül fel legelsősorban az elkövetkezendő liberálispartii rezsimmel szemben. A beavatottak szerint az új kormány a pénzhigítás tervével épügy nem foglalkozik, amint nem tervezi a leérték restabilizációját sem. Az ország pénzügyi kérdéseinek megoldása körül egy népszövetségi kölcsön körvonalai bontakoznak ki a kormány hivatalosainak, vagy félhivatalosainak megjegyzéseiből.

Sajnos, mi egy ilyen külföldi pénzsegély sikerében nem tudunk bízni. Nem azért, mint ha Romániát hitelképtelenné ítélnék, hanem egyszerűen azért, mert az internacionális tőke ma nagyon tartózkodó s Közép-Európát éppen séggel nem értékeli. A Népszövetség épülete

sem elég szilárd ezidőszerint arra, hogy hosszú lejáratú kölcsönök révén nagyobb szandási akcióhoz kezdhesse. A francia tőkét a militarista törekvések, az angliát a saját szükségletek, az amerikaiakat pedig a Roosevelt-féle gazdasági rekonstrukció köti le.

Ilyen viszonyok között nagyon merész drom a külföldi kölcsön gondolata s felmerül a nagy kérdés: nem volna-e helyesebb, célszerűbb és sokkal könnyebb némi belső lehetőségekre appellálni. Nevezük bár ezt a pénzügyi politikát „valutahigítás”-nak, „infláció”-nak, vagy akár „restabilizáció”-nak?

Annny tény, hogy fizetési eszközt mindenáron teremteni kell.

Anglia pénzpontikájának függetlenségét minden külföldi valutával szemben megőrzi

Londonból jelentik: Neville Chamberlain kijelentette, hogy Nagybritánia kormánya pénzügyi függetlenségét úgy a dollárral, mint a francia frankkal és minden más külföldi valutával szemben megőrzi.

A fontsterling tehát — legalább is egyelőre — nem hajlandó osztozni a dollár sorában.

Párizsi jelentések szerint Roosevelt elnök hárommilliárd dollár értékű úgynevezett „assignatá”-t — arannyal nem fedezett pénztári jegyet szándékozik piacra dobni. Nyilván éppen ez az oka annak, hogy Anglia pénzügyi körei aggodalommal figyelik a dollár intervallutáris árfolyamhullámzását.

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök szerdán tanácskozást folytatott az összes számottevő pénzügyi tényezőkkel. Az amerikai sajtó egyetelmileg megállapítja, hogy a ta-

nácskozás eredményeiből egyáltalán nem lehet az Unió eddigi pénzpontikájának megváltoztatására következtetéseket levonni.

Woodin pénzügyi államtitkár a sajtó képviselői előtt azt a kijelentést tette, hogy az Északamerikai Egyesült Államok aranypolitikájának célkitűzéseire és lényegére a jövő hetek fognak elénk világítást vetni.

(Newyork.) Thomas és Smith demokrata-párti szenátorok Washingtonban szakértekezletet hívtak össze, amelyen Pittmann, Whiler, Harrison és Borah szenátorok, valamint a mezőgazdasági élet legkiválóbb képviselői is megjelentek.

Az értekezleten Thomas szenátor kifejtette, hogy az arany árárt 41.13 dolláron kell stabilizálni. Smith szenátor viszont az ezüst revalorizálásának kérdéséről tartott nagyszabású előadást.

A közgazdaság apró hírei

(Nagyvárad.) Az éttermi és kávéházi pincérek csütörtökön értekezletet tartottak s elhatározták, hogy a munkaadóknál szorgalmazni fogják a kollektív szerződés megkötését. Az alkalmazottak ki is dolgoztak egy szerződés-tervezetet, amely azon az állásponton nyugszik, hogy a megszégyenítő és bizonytalan borrháló-rendszer helyett a megélhetést biztosító fixfizetéses és százalékos rendszerre kell áttérni. (Ugy tudjuk: ez a rendszer már évekkel ezelőtt megvalósult, csak senki sem tartotta be. Szerk.)

(Bécs.) Ausztriai közlés szerint az osztrák államvasutak igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy Bécsből Budapestre motoros vonatokat indítson. Ezek a 4¹/₄—4³/₄ órák menetidőt 3¹/₂ órára apasztják. Ha a kísérlet beválik, akkor rendszeresen fognak a motoros vonatok közlekedni. (Foglalkoznak azzal a tervvel is, hogy egyes napokon III. osztályú hálókocsikat járattak Budapest, Bécs és a tiri sporthelyek közt.)

Gyümölcsfák, rózsák, diszbokrok, fenyőfélék, évelő virágok, kúszónövények, levágott virágok, csokrok, koszorúk, virágzó- és zöld szobanövények nagy választékban.

VICTORIA műkertészet
Oradea, Piața Creangă 14.

(Berlin.) Németországban a munkanélküliség lényegesen csökkent. Hivatalos statisztikai adatok szerint november hó folyamán újabb 72 ezer személy kapott munkát a közüzemeknél és a magánvállalatoknál. A közmunkaprogram végrehajtását Hitler kancellár a legrövidebb időn belül megkezdi és ezzel a munkanélküliek óriási tömegét fogja kenyérhez juttatni.

(Bukarest.) A pénzügyminisztérium és a Nemzeti Bank rendelkezései alapján eddig a kompenzációs alapon bevitt árúkat csak abban a pillanatban lehetett elvámolni, amikor az érdekelt importőrök írásban bizonyították, hogy a kompenzációs áru rendeltetési helyére megérkezett. Minthogy ez az intézkedés nagyon késleltette a kompenzációs üzletek lebonyolítását, a Nemzeti Bank felhatalmazta a Gabonaexportőrök Szövetségét, hogy mindazoknak az importőröknek, amelyek megfelelő okmányokkal igazolják a kérdéses kivitel megtörténtét, igazolványt állíthasson ki, amely elegendő a kompenzációs kivitel igazolására és az importáru elvámolásánál alapokmányoknak tekintendő. Az importőrök azonban kötelezik magukat a Gabonaexportőrök Szövetségével szemben, hogy az áru elküldése után legfeljebb két hónapon belül a rendeltetési ország vámhivatalának bizonyítványával igazolják a kompenzációs exportáru elvámolását.

(Budapest.) A MÁV. az Ibusz és a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal nagysikerű idegenforgalmi kiállítás rendezett Budapestben. A Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben. A kiállítás egyik legfontosabb része az export-propaganda osztálya, amely nagyszerű felkészültséggel dokumentálja Magyarország kivitel törekvéseit.

(Budapest.) A magyar főváros idegenforgalmának nagy jelentőségű eseménye lesz a „Fédération des Intellectuelles” decemberi világkongresszusa, amelyre a világ minden tájáról több ezer tudományos, társadalmi és közgazdasági kiválóság érkezik Budapestre.

(Bukarest.) Az új liberális kormányzat legfőbb törekvése, hogy a különböző külföldi kölcsönöktől szabaduljon.

(Bukarest.) Az értéktőzsdén pénteken a dollár kereseti viszonylatban 100 leies kurzusra esett, szemben a 110 leies kínálattal.

(Bukarest.) Szerdán a fővárosba érkezett egy prágai bizottság, amelynek megbízatása, hogy búzát és egyéb gabonaneműeket vásároljon Romániában.

(Bukarest.) A román-olasz külkereskedelmi tárgyalások továbbfolynak. Több igen fontos kérdése a két állam közötti árucserének már megoldást nyert.

(Berlin.) Németország exporteredménye októberben 445 millió 400 ezer márkára emelkedett, a szeptember havi 432 millió 300 ezer leivel szemben.

(Kolozsvár.) A Munkakamara kirendeltségeket állít fel Dézsen, Besztercén és Tordán

Tőzsdéi deviza- és valuta-árfolyamok. (Bukarest, november 17.) Devizák: Párizs 653—658 fél, London 551—541, Newyork 110—100, Milánó 8.98—8.86, Zürich 32.93—32.60, Brüsszel 23.60—23.45, Berlin 41—40, Amszterdam 68.35—67.85. Valuták (effekt.): Francia fr. 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belga frank 23.50—23.80, fontsterling 532—542, olasz lira 8.80—9.25, török lira 78—81, dollár 102—112, birodalmi márka 39.80—41.50, holland forint 67—69, cseh korona 4.97 5, pengó 23—24, osztrak silling 20—22, zloty 18.80—19.50, dinár 2.20—2.50, drachma 1—1.10.

Megjelentek
az
Erdélyi Lapok
1934. évi
NAPTÁRAI

- ERDÉLYI SZENT CSALÁD NAPTAR.** Sima papíron, igen szép képekkel, művészi borítóval, a legváltozatosabb tartalommal, 160 oldal Ára: 20 lei.
 - MESEMONDÓ NAPTAR.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ára: 15 lei.
 - FÖLDMŰVELŐK NAPTÁRA.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ára: 15 lei.
 - KERESZTÉNY ÉLET KÉPES NAGY NAPTAR.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ára: 15 lei.
 - PÁZMÁNY PETER NAGY KÉPES NAPTAR.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ára: 15 lei.
 - MÁRIAPÓCSI KÉPES NAGY NAPTAR.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ára: 15 lei.
- Magános megrendelőknek, legalább 20 példány rendelése esetén 100% engedmény. 20 példányon felüli rendelés esetén a szállítási költséget a kiadó viseli. Könyvkereskedőknek legalább 30 példány rendelése esetén 250% engedmény.

ERDÉLYI LAPOK NAPTAROSZTÁLYA

HIREK

Központi szerkesztőség:
Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 5
Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: Perédi György

Közozsági szerkesztő: dr. Sulyok István
Csal. Piacra Utsz. 12. — Telefon 202.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

1231
november
19

Szent Erzsébet halála

Minden idők legnagyobb asszonyai közé tartozik Árpád-házi Szent Erzsébet, az askéta királyasszony. A szegények gyámolító barátja volt s még ő önmagát véresre korbácsolta, betakarogatta a betegek, elesettek, szegények szenvedését, sebeit. Szent Erzsébet 1207-ben született a pozsonyi várban, mint II. András és Gertrud harmadik gyermeke. A thüringiai örgróf udvarában tartózkodó Klingsor Minnesänger megjövendölte, hogy ez a gyermek lesz Lajos örgróf felesége. Klingsor Magyarországra visszatérve, II. András előtt is megjövendölte a jövőjét — s csakugyan, 1212-ben Hermann örgróf megkérte a kis Erzsébet kezét Lajos fia számára. A gyermek Erzsébetben korán felébredt a vallásos érzés, de Lajos mégis nőül vette s egybekelésük 1221-ben megtörtént. Erzsébet, mint feleség is askéta maradt s minden vagyonát a szegényekre adozta. Alig mult 23 éves: özvegyen maradt s bár rokonai sürgették, hogy ismét férjhez menjen, a szép barna Erzsébet örök özvegyéget fogadott s Marburgban kórházat alapítva, ő maga nagy szegénységben, rokkája mellett halt meg egészen fiatalon. A nép, amely csodatételeiről már életében sokat sutogott, csapatostól tolongott sirja körül, hogy betegségtől szabaduljanak. IX. Gergely pápa 1235 július 1-én avatta szentté s Konrád örgróf, Szent Erzsébet sógora, 1236 május 1-én kezdte építeni sirja fölé az Erzsébet templomot, amely 1283-ban készült el s a korai gót ízlésnek egyik legszebb alkotása.

Szent Erzsébet, akinek hermelinpalástjában virággá változtak a szegényeknek szánt kenyérdarabok, mindmáig nagy hatással volt a képzőművészek fantáziájára s Liezenmayeren kívül Murillo is csodálatosan szép képeket festett róla.

Változzanak át a mai Erzsébetek kezében a virágok kenyérré s így enyhítsék a nyomort, amely a közeledő téllal a világ szegényeit fenyegeti.

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő huszonnégy órára: lassú lehülés éjjel, kivált északkeleten fagyok, sok helyen éjszakai és reggeli ködképződés.

Serédi magyar hercegprimás elhagyta Rómát. Rómából jelentik: Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás pénteken este elutazott Rómából. A pályaudvaron a quirináli és vatikáni magyar követek, s a követségek tisztviselői búcsúztatták.

Új városi építész Nagyváradon. A nyugdíjazás folytán megürült városi építési állásra kinevezett Szallerbeck Antal építész, pénteken letette az esküt és elfoglalta új hivatalát.

Szomorú nekrológ. A párizsi „La Croix” rövid néhány sorban jelenti, hogy a legtekintélyesebb, több mint százéves, vezető nagy francia katolikus folyóirat, a „Correspondant” beszüntette megjelenését. Az a folyóirat, amelynek bölcsejénél a nagy Montalambert állott, amelynek gárdájához Oranam, d' Hulst, Veillot, Lenormant, Lecordaire, Dupantoup, Gratry stb. tartoztak, anyagiak híján eltűnt a francia közéletből. Kiáltó mento a katolikusok számára!

Irredenta-vád egy valkányi gazda ellen. Temesvár. Saját tud. Irredentapert tüztek ki tárgyalásra a hadbírószágon. Dorogi György valkányi gazdálkodót vádolja irredenta propagandával a katonai ügyész. A vád szerint Dorogi még januárban titkos gyűlést tartott nyolc résztvevővel s azon olyasmint is mondott, hogy „hamarosan jönnek a magyarok”. Amikor házkutatást tartottak nála, ezt, ugyancsak a vád szerint, puskával akarta megakadályozni, amelyre fegyverviselési engedélye sem volt. A tárgyalást elhalasztották. A vádiratban említett gyűlés nyolc résztvevője közül ugyanis három beidézték, de ezek a tanuk nem jelentek meg. Legközelebb elővezetik őket s egyenként — névszerint Ena Jánost, Molnár Lajost és Márton Sándort — a meg nem jelenés miatt kétezer leies pénzbírsággal sújtották.

Letartóztatták a községi bírót, meg a csendőrmestert. Temesvár. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt, mint ismeretes, Óbesenyő bolgárok lakta községben különös eset történt. Toma Demeter csendőrmester két cigányt küldött számos gazdához csempészett dohánnal és rövid idő múlva megjelent az őrmester, a kihágást megállapítani és a bírságot kivetni. Másnap a lakosság lefegyverezte és bezárta az őrmestert. A temesvári vizsgálóbíró a csendőr lefegyverzése ügyében vizsgálatot tartva, abban Topcsiov Szilencső községi bírót és Kalapis Máttyás gazdálkodót bűnösnek találta s őket, valamint a két provokáló cigányt, Stefan Miklóst és Zsiván Lázárt letartóztatta. Az őrmester már előbb került letartóztatásba. A vádtanács az ügy szereplőire kimondta a harmincnapos vizsgálati fogóságot.

*** Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorral megiszik egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.**

Helyszíni szemle az érmihályfalvai gyilkosságban. Tegnap jelentettük, hogy a főbíró-gyilkosság bűnügyében bűnrészesség gyanújával letartóztatták Glück Károly kereskedőt, akinek üzletében egy cipődobozban megtalálták a főbíró aranyeműit és ékszerreit. A csendőrség telefonértesítése szerint Glück Károlyt még pénteken este szabadlábra helyezték, mert inasa, Weisz István, a gyilkos öccse bevallotta, hogy a főbíró értéktárgyait ő rejtette el az üzletben. A tegnapi helyszíni szemlén, amint már megírtuk, Weisz István útmutatása nyomán megtalálták Weiszék háza fövében a gyilkos szerszámaikat: vaskardabokat és egy vésőt. Weisz Lászlót és öccsét holnap a zilahi ügyészségre szállítják. Edesapjukat valószínűleg szabadlábra helyezik.

Előrendü beszerzési forrás!

Mindennemű művész kiutalú vallásos kegytárgyat: feszületet, szenteltvíztartókat, szentszobrokat, imakönyveket, szentképeket, érmeket, rózsafüzértokokat, olvasókat kézi-láncfűzéssel, emléktárgyakat és más kegytárgyakat a legolcsóbb gyári áron készít és szállít

ZS:DEK J. kegytárgy-gyára MAR:ARADNA.

A román repülőraj Afrikából hazakerkezett. Bukarest. Saját tud. A román repülőraj, amely hosszabb kutató úton volt Afrikában és mindenütt szerencsés körülmények között repült, tegnap délután visszaérkezett Bukarestbe. A banasai repülőtéren történt leszállásnál meleg fogadtatásban részesítették a bator repülőket, akiknek üdvözlésére Mihály nagyvajda is kiment Banasára.

A névelmezés alapján a hitvallásos iskolából ismét kitiltottak három gyermeket. Dicsőszentmárton. Saját tud. Latesz inspektor, a kisebbségi iskolák Csikszeredában székelő főfelügyelője kitiltotta Sztán Irénkét és Sztán Lászlót névelmezés alapján, a dicsőszentmártoni református iskolából. Az inspektor legutóbbi iskola látogatásakor elővette a tanulók névsorát. Milyen nemzetiségűek ezek a gyerekek? — kérdezte szigorúan. Jászberényi igazgató, aki erre bemutatta a gyerekek születési bizonyítványát, amely szerint a testvér gyerekek mindketten református magyarok. Hát a szülei? — kérdi tovább az inspektor. Az igazgató igazolja, hogy a gyerekek apja Sztán Vilmos és anyja Bényi Anna, szintén reformátusok és magyar nemzetiségűek. Hát ezeknek a szülei? — nyomoz tovább a főtanfelügyelő úr. Az előre beszerzett okmányok alapján rögtön megállapítást nyert, hogy bizony a nagyszülők — mindkét ágon — református vallású magyarok voltak. Na és ezeknek a szülői? Erre nincsenek írásbeli bizonyítékaink — feleli az igazgató. Na, vezi, Domnule! — kiáltja fel kitoró lelkesedéssel Latesz úr — látja kérem, hogy nincs bizonyítva a magyar származás! S az origina etnica alapján jegyzőkönyvet vett fel az esetről, amelyben elrendeli, hogy a gyermekek azonnal átteendők az állami iskolába, különben az iskola nyilvánossági jogának elismerését hiába várják. Felkereste az inspektor az unitárius iskolát is. Innen Szlovacek Juliskát akarta az állami iskolába utalni, bár a gyermek apja, a budapesti születésű Szlovacek Vilmos és anyja, a dicsőszentmártoni Szántó Juliska unitáriusok és magyaroknak vallják magukat. Az unitárius iskolások nem nyugodott bele a kitiltásba s az inspektor rendelete ellen felfolyamodással élt a miniszteriumba.

Bécsben elfogták a körözött román kereskedőt. Bécsből jelentik: A bruxellesi hatóságok által 250 ezer belga frank elsikkasztása miatt körözött Budinariu József román kereskedőt Bécsben szombaton letartóztatták. 220 ezer leit és 67 ezer belga frankot találtak nála.

BARÁTNÓK. — Azt írja a völegényem, hogy már alig várja azt a percet, amikor a világ legszebb leányát elveheti.

— Ó, a gazember! Amikor már veled jegyezte el magát.

Kinevezték Kolozsvárra az időközi bizottságot, a prefektust és a rendőr-kezesztort. Kolozsvár. Saját tud. Kinevezte a kormány Kolozsvárra az új időközi bizottságot (comisia interimaret). Elnöke dr Dregan egyetemi tanár, helyettese dr Nistor Virgil ügyvéd. Tagjai: Ghirchoias bankigazgató, Bottez ezredes, dr Barițiu, Misu Stefanescu, dr Stanca és Pap Petre kereskedő. Megdöbbentő hatást kelt, hogy egyetlen kisebbségi tagja sincs az új időközi bizottságnak. A rendőrség élére Pulca Victor delegálták ideiglenesen a választások idejére, de valószínűleg véglegesítik. Szombaton reggel 9 órakor foglalta el hivatalát ünnepélyes keretek között dr Dunca Jenő, Kolozs megye új prefektusa. Dr Lengyel Mór főjegyző és dr Stoica János üdvözölték. Dán Liviusz volt prefektus is ünnepélyesen búcsúztatták el hivatalától.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZÁLLÓ
Budapest IV. Egyetem-utca 5. (A Belváros központjában).
100 modern, kényelmes szoba. Liftek. Hideg-meleg folyóvíz. Központi fűtés. Az étterem és kávéházban minden este szalonzene.
Az Erzsébet-pincében egypincér rendszer. — Menü: 1.60 P.
S Z A B Ó I M R E
tulajdonos

• **A serdülő ifjúságnak** reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „**Ferenc József**” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiúknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermek-klínikákon a **Ferenc József** vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák.

A Nagyváradi Magyar Dalkör hangversenye. A jövő vasárnap délután 5 órakor válogatott műsoru hangverseny délutánt rendez a Nagyváradi Magyar Dalkör. Ennek a jónévű együttesnek minden szereplése eseményszámba megy s most is nagy érdeklődés előzi meg felléptét.

Halálozás. Mezőpetri (szatmármegyei) községben hosszas szenvedés után 78 éves korában meghalt özv. **Oswald** Antalné, szül. **Teffenhardt** Mária november 17-én, délután 3 órakor a betegek szentségével többször meg erősítve, visszaadta lelkét teremtőjének. Hat gyermeke és kiterjedt rokonság gyászolja a gondos édesanyját, felejthetetlen emlékű, jólelkű nagymamáját. Az elhunytban **Oswald** Pál nagyváradi lelkész, a Kolping legényegyletek országos igazgatója, lapunk belső munkatársa édesanyját vesztette el. Az elhunytat szombaton délután helyezték örök nyugalomra Mezőpetriben, a családi sírboltban nagy részvét mellett.

Budapestről jelentik: **Gelenczei Finta** József, a csikszentmártoni járásbíró volt elnöke november 17-én 58 éves korában meghalt. Temetése 19-én délután 3 órakor lesz a Rákoskeresztúri temetőben.

Debrecenből jelentik: **Dr Székelyudvarhelyi Nemes** Félix, volt csikszentgyörgyi, aradi, majd hajdunászi tanár 80 éves korában elhunyt. Debrecenben temették el nagy részvét mellett.

Üngylikos lett a súlyos vád miatt. Nagyvárádon pénteken este 6 órakor **Frommer**-pistollyal halántékon lőtte magát **Held** Emil a tenkei autóbussz vállalat 33 éves tisztviselője. Búcsúlevelében csak ennyi állt: ártatlan vagyok. A vállalatnál jegyviasszaéléseknek jöttek nyomára és **Vidican Traján** taxatőr azt vallotta a rendőrségen, hogy a hamis jegytömböket **Held**től kapta, aki viszont ártatlanságát hangoztatta. A kihallgatás után **Held** hazament, rendbehozta aznap munkáját, elszámolt alkalmazottaival és föbelőtte magát. **Vidican** a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte.

Érsekújvár magyarságának aggodalmi. Érsekújvárról jelentik: Az 1930-as népszámlálás eredményét még nem tették közzé hivatalosan, de a *Slovensky Juh*, az itteni cseh lap magánértesülések alapján azt írja, hogy a magyar lakosság arányszáma mindössze csak 48 százalékot tesz Érsekújváron. Ezzel szemben a valóság az, hogy a tavaly történt érsekújvári községi választásokon a szavazatok 70 százaléka esett a magyar pártokra. A felvidéki magyarság körében nagy az aggodalom, hogy Ungvár, Kassa és Pozsony után most Érsekújvár magyarságát akarják „leszállítani” a csehek.

Zürichi zárlat. Párizs 20.19 háromnegyed, London 26.65, Newyork 317, Brüsszel 71.97, Milánó 27.20, Madrid 41.80, Amszterdam 208.20, Berlin 123.20, Bécs 72.66, Prága 15.32 fél, Varsó 57.90, Belgrád 700, Bukarest 305.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik drága jó férjem temetésén résztvettek, mérhettelen fájdalomamat részvétükkel és virágaikkal enyhíteni igyekeztek, valamint a **Dévai Vilamos Telep Igazgatósága**, tisztviselőikara és drága jó férjem munkatársai, akik mélységes fájdalomban velem együtt-éreztek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

ÖZV. SOMOGYI LAJOSNÉ.

A békekötés ünnepe Párizsban

A fegyverszünet évfordulóját Párizsban minden évben azzal ünneplik meg, hogy az ismeretlen Katona sírját megkoszorúzzák és katonai díszfelvonulásokat rendeznek az „Arc de Triomphe” körül. Képünkön a különféle katonai csapatok és a Frontharcosok-szövetségének díszmenetei láthatók.

HEYMAN SZINKŐR.

SHERLOCK

a detektívek királyának izgalmas útjé

HOLMES

Clive Brook és Miriam Jordan

D. e. 11 órakor matiné!

Esküvő. Nagyvárádon **Dusesdi Középesy** Ilona és ifj. **Varjasi Suhayda** Antal szombaton délelőtt **dr. Soos** István alpolgármester előtt házasságot kötöttek. Az egyházi esketést **Halász Gyula** c. kanonok, apátplebanos végzi a Szent Jeromos-utca 4. sz. alatti családi háznál.

A Szent József magánkórház. A Nagyváradi Szent József magánkórház csinos, elegáns kis prospektust adott ki, tájékoztatóképpen. A Szent József magánkórház már fogalommal vált messi vármegyékben. Kötő vezetőse, orvosainak szaktudása és a legmodernebb felszerelése és berendezése kétségkívül elérte azt a szintet, amit a modern orvostudomány képvisel. A kórház építését 1932-ben fejezték be a nyugat-európai kórházak és szanatóriumok mintájára. A Szent József magánkórház a General Holbán-Széles-utca 50. szám alatt, a vasútállomás közvetlen közelében épült, nagy kiterjedésű parkok között fekszik, úgyhogy levegője teljesen por- és füstmentes s a szanatórium ablakaiból pompás kilátás nyílik a városra és a hegyek felé. A szanatórium konyhája — ahol orvosi felügyelet alatt mindennemű diétát készítenek — izletes és bőséges ételadagokkal látja el a betegeket. A belgyógyászat vezetőorvosa **dr. Sebestyén Artur**, a sebészeti osztály vezetőorvosa **dr. Pirée Ferenc** és **dr. Guttmann Jenő**, a szülészeti és a nőgyógyászat vezetőorvosa **dr. Costa Romulus**, az idegyógyászat vezetőorvosa **dr. Erdész István**, az urológia vezetőorvosa **dr. Barna László**, az orr-, torok-, gégegyógyászat vezetőorvosa **dr. Erczmann Lajos**, a villany- és vizgyógyintézet vezetőorvosa **dr. Erdész István**, a röntgen osztály vezetőorvosa pedig **Schwartz Jenő**. A kórház jól összeállított prospektusa pontos díjazást tartalmaz az első, második és harmadik osztályu betegek számára és magában foglalja a különböző kezeléseket s a kórház egész apparátusának részletes leírását. A pompás prospektust — amely a Szent László nyomda izléses kiállításában most jelent meg — kérésre bárkinek megküldik.

Elhalasztották a kisantant legfőbb gazdasági tanácsának prágai tanácskozásait. Bukarest. Saját tud. Ma kellett volna összeülni Prágában a kisantant legfőbb gazdasági tanácsának, de tekintettel arra, hogy az egyes országok bizottságai még nem fejezték be az előkészítő munkálatokat, az ülést néhány nappal elhalasztották.

Néhány napja Bukarestben tartózkodik a prágai szövetkezeti központ két kiküldöttje azzal a megbízatással, hogy a szinajai konferencián megállapított elvek alapján létrejött gazdasági egyezmény értelmében Csehszlovákia belföldi fogyasztására 3000 vagon búzát és egyéb nyersterményeket vásároljanak.

Román Károly könyvjegy-gyűjteménye.

Nemrég zárult be a nagyváradi „Fiatalképzőművészek” kiállítása, amelyen méltó feltűnést keltettek **Román Károly** finom, tiszta magyaros érzésre valló s artistikus könyvdiszei, exlibrissei. A közönség szívesen szemlélte ezeket a szép, színes linoleum-metszeteket, tusrajzokat, de csak kevesen tudtak arról, hogy ez a tulszerény, fiatal művész, **Román Károly** — akinek művészei az iniciálékát pingáló, kódexeket író barátok között vannak — a határokon túl is elismert mestere a grafikanak. Most jelent meg ugyanis a „Magyar Exlibris Gyűjtők és Grafikusok Egyesülete” kiadványainak első kötete, amely kizárólag **Román Károly** exlibriszeit és könyvdiszeit tartalmazza. A remek kis füzethez a legnagyobb magyar kritikus, **Lyka Károly** irt meglehangú előszót, amelyben kiemeli, hogy ezt a kötetet a régi bibliofil művekkel teszi egyenrangúvá az, hogy a szöveget a szerző írta, szedte ki és nyomatta s az illusztrációk klisé-faducit is maga **Román Károly** faragta. — A füzet valóban szép, művészi produkció. Bemutatja a fiatal grafikus eddigi értékes munkásságának eredményeit s magyaros szívből jövő, közvetlenséggel beszélő könyvdiszei a legjobb írók műveibe kíváncskoznak. Akinek módja van rá, könyveit gyönyörű **Román Károly** exlibrisekkel teheti értékesebbé.

PÁLYAZATI HIRDETMEY.

A mócsi (Mociu) római katolikus kántori állásra november 21. határidővel pályázatot hirdetünk. Bemutatkozni csak meghívásra kell. Javadalma: 1. egy szoba, konyha, kamrálakás, félhold kerttel, 2. 8 hold szántó, 3. esetleg stóla.

Kötelessége összes kántori teendőik végzése. énekkar vezetése plébános utasítása szerint. Pályázhatnak nyugdíjasok is.

Mociu—Mócs, (Kolozs megye) 1933.

Plébánia Hivatal.

Szörme árak legjutányosabban **LEICHNER** szörmeáruházában Oradea, Uri-u. 4. Telefon: 773.

Légy áldott, Szent Erzsébet, Wartburg szent asszonya

Irla: grófi Pálffy Erzsébet

Napsugaras tavaszi délelőtt volt.

Eisenachban virágozott az orgona és az egész városka bódító illatban fürdött.

Az élet, a szépség, az erő himnuszát zengte a természet és ezekben a földöntúli hangokban valami édes mámor járta át a szíveket.

Fenn a hegytetőn még a sötét wartburgi vár is megfiatalodott a nagy ragyogásban. Karsú, büszke tornyai könnyed bájjal nyúltak a kacagó kék ég felé és a felvonóhidak éles nyikorgása, az alabárdosok őrségváltó trombitája is úgy hangzott, mint valami boldog, felszabadult nevetés.

*

Erzsébet, a wartburgi vár szépséges ifjú asszonya, mosolygó arccal sietett le Eisenachba. Tele volt a lelke dallal, örömmel és alig várta, hogy leborulhasson a templom oltára előtt és körülölelje Jézust, odaadó vágyakozással.

A templom környéke elhagyatott volt. Azért is szerette a déli órákat, mert ilyenkor egyedül és zavartalanul élvezhette Jézus jelenlétének misztikus boldogságát. Ilyenkor elbeszélgethetett gyermeki ártatlansággal az Üdvözítővel és beszámolhatott mindenről, ami kedves volt szívének és drága. Minden fényről és árnyról, ami az udvar emberei részéről érte, akik nem tudták megbocsátani, hogy először a lelkének élt, csak aztán a földi mulandóságnak.

*

Már éppen be akart fordulni a templomkert kapuján, amikor egy rongyos férfit vett észre, aki a vakok jellegzetes tapogatódzásával járta a fal mentén az utat. Elhanyagolt külsejéből nem lehetett megállapítani korát, ép-úgy lehetett hatvan, mint harminc éves. Végtelen bánat, elkéseredés ült gönyvedt alakján és az eleven szomorúság benyomását keltette ebben a csodaszép tavaszi pompában.

— Hová készülsz bácsika? — kérdezte Erzsébet az ő lágy, behízelt hangján és megvárta, míg a vak odaér.

— Csak ide a templom elé.

— Be akarsz menni bácsi? Szívesen bevezetlek.

— Köszönöm lelkem, köszönöm! — só-

hajtotta az öreg, — most még nem megyek be, várok valakit.

— Ugy? — húzta el a szót Erzsébet.

— Igen, egy hölgyet várok, aki úgy hallom, nagyon jó a szegényekhez, — folytatta a vak.

— Ó is megállt és háttal nekidőlt a falnak. — Azt mondták, délfelé mindig eljön a templomba. Gondoltam eljövök és megvárom, hátha tud rajtam valamivel segíteni. Nagy baj ám ez így lelkem, mindig csak sötétben, — tette hozzá valami megrendítő egyszerűséggel.

Erzsébet mosolygó arcán felhő suhant keresztül és aranyos szeméből kialudt a ragyogás. Milyen borzasztó lehet így élni — gondolta. Milyen magasztos hit kell hozzá, hogy el lehessen bírni ezt a szörnyű terhet, talán a legnagyobbat.

— Azt mondják, nagyon szép a templom, de én sohasem láttam. Sem ezt, sem más templomot. Vakon születtem. Nem tudom, milyenek az oltárok, a szent szobrok, az égő gyertyák, virágok. Nem láttam soha tabernákulumot sem, pedig de szeretném!

A vak fölemelte fejét és világtalan, hályogos szemével elnézett a messzeségbe. Annyi vágy, sóvárgás volt arcában az ismeretlen világ felé, amely előtte fekete homályba borult, hogy Erzsébet azt hitte, megszakad a szíve.

— Szegény, szegény bácsika! — mondta remegő hangon — tudod mit, üljünk le ide a padra és beszéljünk, amíg az a hölgy jön, akire vársz. Add csak ide a kezéd, majd én vezetlek.

*

Letelepedtek a lócára.

— Jó kisleány vagy, — mondta a koldus hálásan — ritkán találkozik az ember résztvevő lélekkel, pedig akik épek, egészségesek, nem is tudják, mennyire vágyódik egy ilyen szegény, magamfajta nyomorult egy kis jószág után, mennyire rosszul esik a durvaság, ridegség, mert sokkal, sokkal nehezebb a mi életünk, mint azoké, akik látnak. Mi csak érzünk és hallunk és ezért kétszeresen fáj minden rossz szó. Tudod lelkem, egész más lenne, ha tudnék dolgozni. Mert hidd el, keserű kenyér a munkátlanság. Olyan sokszor elgondoltam, milyen szép lenne, ha dolgozhatnék reggeltől estig, úgyhogy verejtékes lenne az arcom és közben elfelejteném minden bajomat. Este meg lefeküdnék holtfáradtan valami istállóba, vagy szalma közé és rögtön elaludnék. De így? Örökké arra gondolni, hogy vak vagyok, hogy nem látok, nem is fogok látni, hogy silány, haszontalan ember vagyok, másokon élésködöm. Sokszor kiabálni tudnék, hogy összeszaladjon az egész világ és hallja az én nagy nyomorúságomat.

— Ne sírj, bácsika, ne sírj! — remegett fel Erzsébet hangja és meleg kis keze rásimult a könnyes arcra. — Hidd el, bácsika, a jó Isten mindent szeretetből tesz és ki tudja, mennyi vétektől szabadított meg azzal, hogy nem adta meg neked a testi látást. Ki tudja, milyen rossz ember lett volna belőled, mennyi bűnt halmoznál egymásra.

A koldus zokogva csóválta fejét.

— Dehogy vétkeznék, de hogy vétkeznék, egész nap ki nem állna kezemből a munka és nagyon sokat imádkoznék. Sokkal jobb lennék, mint így, mert néha nagyon el vagyok keseredve és ha valakit nevetni hallok, vagy boldogságról beszélnek körülöttem, hát úgy... úgy... ökölboszorul a kezem és... és nem is tudom hogyan de kiszalad belőlem a káromkodás.

— Jaj, bácsika! — rémüldözött Erzsébet,

— ezt ne tedd! Ezt nem szabad! Inkább kérned kellene nagyon erősen a jó Istent, hogy adja vissza a szemedvilágát.

— Ó, Istenem, mennyit imádkoztam! mennyit! Hiába! Pedig nem is vagyok még olyan öreg. Szilveszter napján múltam harminchat. De a lelkem már nagyon öreg, öszszetört. Legjobb lenne, ha meghalnék, ha valahol lezuhannék a sziklák közé. Minek nekem ez a nyomorult élet?! Minek tovább kínlódnim?

Erzsébet megfogta a koldus karját.

— Bácsika, bácsika! nem szabad így beszélni. Es nem szabad ilyen kevés bizalommal lenned Isten iránt, az ő mindenhatóságában. Hidd el, ha hasznodra lenne a látás és szíved egész melegével kérnéd, hát biztosan meghallgatna.

— Jó kis lélek vagy. Szépen tudsz vigasztalni. De...

Erzsébet egy pillanatig elgondolkozva nézett maga elé. Ugy érezte, itt tennie kell valamit. Soha többé nem tudna mosolyogni, örülni, ha ezt a szegény nyomorultat tovább engedni vigasztalatlanságában a sötét, komor, vak életbe. És érezte, hogy itt a szavak csak pillanatnyi enyhületet hoznak, segítséget aligha. Meg kell ostromolni Istent és az Ur Jézust, a Testvért.

— Tudod mit, bácsika, — mondta gyengéden — menjünk be együtt a templomba, térdeljünk le az Ur Jézus előtt és kérd, hogy könyörüljön meg rajtad, adja vissza szemed világát, hogy ezzel a csodával felragyogjon benned az ő nagy szeretetének litka. Majd én is fogok érted imádkozni.

A vak felállt. Hályogos szemét Erzsébet felé fordította és arcán váltakoztak a színek. Nagy felindulás remegtette meg és lélegzete zihálni kezdett.

— Bácsika, mi bajod? — tört ki Erzsébetből a félelem. — Beszélj! — Felugrott a padról és megragadta a vállát. — Beszélj!

Zokogás tört fel valahonnan a mélyből. Az emberi lélek legmélyebb rezdülése. A legelrejtettebb húr, amelyet csak a végtelen jóssággal való találkozás tud megszólaltatni.

— Tudom már, ki vagy! — kiáltotta a vak és odahullott Erzsébet lábai elé. — Te vagy az a hölgy, akire vártam, a wartburgi fejedelemasszony. Te vagy az a földre szállt angyal, akiről oly sok csodát beszélnek. Ó, nagy Isten, bocsáss meg, azért amit mondtam! Ne taszíts el! Segíts rajtam! Asszonyom, ne hagyd el!

Erzsébet szeméből kicsordult a könny.

— Kelj fel bácsika — mondta nagyokat nyelve, hogy ki ne törjön belőle a sírás — menjünk csak be az Ur Jézushoz...

*

Ott térdeltek a tabernákulum előtt.

Az öröklámpa homályos fénye arcára esett. Volt valami fenséges, földöntúli ebben

MISEFÜZETTEL

Megjelenik minden vasár- és ünnepnapon. Ara csak 2 lei. Kapható a templomok előtt és a kiadóhivatalban **Budapest VII. Rákóczi-út 36. IV. em. 5.** Előfizetési ár egész évre 150 lei. Pénzküldemények az «Erdélyi Lapok» kiadóhivatalába Oradea küldendők. Megrendeléseket csak közvetlen a budapesti kiadóhivatal intéz el.

Egész könyvtárt pótol a

SPIRAGÓ:

ELNÖTTEK KATEKIZMUSA

A vallási ismereteknek és kitünőbbnél, kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak, valóságos kincseshányajának, 15 nyelvre fordították le. Németben eddig 10 kiadás. — A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és áttekinthető nyomdai kivitelben, a pénz előzetes beküldése mellett.

kötve csak 420.— lei, füzve csak 360.— lei, és portó. Utánvétellel 20 lejjel drágább.

„Erdélyi Lapok” könyvosztálya

a bájos, imádságos arcban, valami tiszta, átszellemült, mint azokban a márványangyalokban, amelyek összetett kezekkel őrizték a szentségházat.

— Nagy és hatalmas Isten! — csendült fel ezüstös hangja halkán, édesen.

A vak mélységes áhitattal mondogta utána minden szavát. Már nem volt semmi keserűség, kétség, bizonytalanság, hanem egy megfeszült, hatalmas szent hit, olyan mint a gyermeké, aki határtalan bizalommal fut fel szobrán anyjához és sirva kéri: Anyuska, csókold meg, hogy ne fájjon! És a csók után nem is fáj.

A tabernákulumra szegeződtek a vak szemek. Az ima szállt... És egyszerre oszladozni kezdett a homály...

A sötétségből egy karesú, fehérruhás alak bontakozott ki, vállára hulló sötét hajfonatokkal, csodás arany dícsfényrel a feje körül. Azt hitte, látomás. Egy angyal, fehér angyal... El fog mingyárt tűnni. És aztán megint sötét lesz. Nem engedem elmenni! — zúdult keresztül agyán és utánakapott.

A fehér imádkozó alak megfordult. Mosolygott.

Imádkozunk tovább bácsika! — mondta csendesesen.

— Isten! Jézus! Jézus! Ó! Ó! látok! látok! — kiáltott fel eszeveszetten a koldus. — Látlak asszonyom. Látok! Irgalmas Isten! — Szeméhez kapott, eltakarta, aztán megint elvette a kezét, hogy megbizonyosodjon. Már nem kételkedhetett. Ujongva kapott Erzsébet ruhája után és megcsókolta a szegélyét.

— Bácsika, mit teszel? — riadt meg a szép, fehér fejedelemasszony. — Az Ur Jézusnak köszönd Ő segített rajtad.

*

Sokáig imádkozott a koldus arcraborulva a tabernákulum előtt, halotti mozdulatlanságban. Új élet fogadalma született meg benne: a munkás, Istent dicsérő, boldog és békés életé. Aztán lassan felkelt. A fejedelemasszonyt kereste. Sötét szeme kutatva járta végig a templom minden zugát, de a tündöklő alak nem volt sehol.

*

Kilépett a templomból és először ölelte magához szemével a világot, a sok színt, fényt, vonalat, tavaszi virágzást. Majd felnézett a büszke, karcsútoronyú várra és karját az ég felé tárva, szíve mélyéből szakadt a kiáltás:

— Légy áldott, ezerszer áldott, Wartburg szent asszonya!

Horváth Árpádné most megjelent „Violaszin alkony“ című kötetéből

ELSŐ MISÉRE.

Virágos, diszes ünnepi oltár,
Gyertyák lobognak... hangzik a zsoltár...
Az újmisécs pap remegve, félve
Veszi az Ur szent testét kezébe.

Jézus — e percben leszáll hozzája,
Fején tövises szent koronája,
Vállán kereszt... De im leveszi
S az újmisécs vállára helyezi.

Viseld te is!... — szól — utódom leszel!
Keresztből ugyancsak részt veszel...
Kálvária a sorsod, mint nekem —
A szenvedésben együtt léz velem...

Elted harc lesz... Fáradság, áldozat,
Az ellen küzdesz, — ami kárhozat...
Malomkő leend ez a küzdelem
S te megőríődöl, mint a búzaszem.

De bizzál bennem minden időben
Hőssé edződöl szívem tüzeiben...
Tövis koszorúm megsebez... éget...
De vértéz... oltalmaz... bátorít téged...

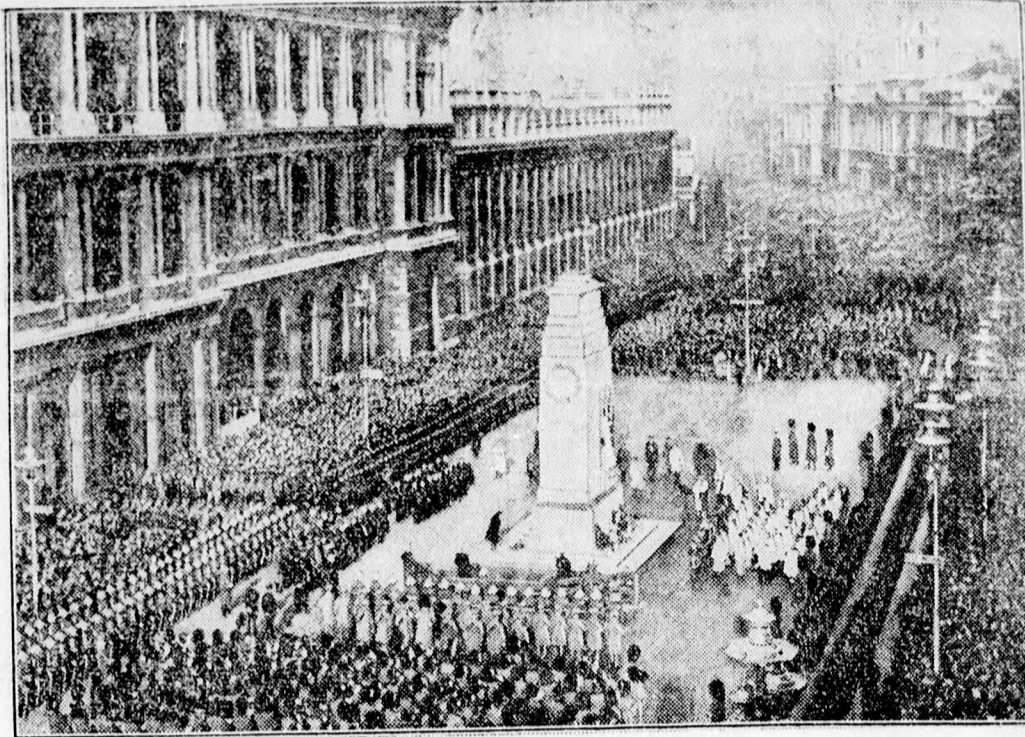
Virágos, diszes, ünnepi oltár,
Gyertyák lobognak, hangzik a zsoltár...
Az újmisécs felnéz az Urra
És elindul — a keresztútra...

BUCSU.

Az ajtót behuzom... halkán... csöndesen...
és többé ide vissza nem jövök!
A válás innen, végleges, örök...
A kedves hajlék üresen marad,
az ősi házra némaság szakad,
puszta, szomorú benne a világ...
az ablakokban nem lesz több virág...
a napsugár, ha rajtok áttekint,
vidám mosollyal, senkinek sem int...

A kertben minden fűszál, falevél,
az elmúlt boldog időkről beszél...
Minden zugban egy kedves arcot látok:
Szülők, rokonok, testvérek, jó barátok —
kik itt éltek, a vén falak között;
— amíg lassacska mind elköltözött,
magam maradtam... most én is megyek,
hogy idegenben — idegen legyek...

Nem nézek vissza, sehol meg nem állok...
Árnyak kísérnek... zajtalanul járok...
A szívem dobog... könnyes a szemem,
s az ajtót zárom... halkán... csöndesen...

A békekötés ünnepe Londonban

Az angol fővárosban is megünneplik a békekötés napjának évfordulóját. A walesi herceg a király nevében végelethetetlen tömeg jelenlétében koszoruzza meg a háboruban elesettek emlékoszlopát.

KÖNYVISMERTETÉS

Horváth Árpádné: Violaszin alkony

Pár nappal ezelőtt hagyta el a sajtót Horváth Árpádné első verses köteté, „Violaszinü alkony“ cím alatt. Közel állunk a költőnőhöz, hiszen lapunknak igen kedves, szeretett munkatársa és e két év alatt számos szép versével gyönyörködtette az Erdélyi Lapok olvasó táborát, de mégis nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk el, hogy ez a kis verskötet sok házban fog kellemes hangulatot teremteni és sok ember szíve visszahangozza majd azokat az érzéseket, amik a verssorok közül áradtak feléje. Lirai versek, de a lírának legnemesebb formájából. És hangszerelése mindig a témához simul, sohasem küzd a formával mondanivalói kifejezésénél. Ez a titka annak, hogy aki a kezébe veszi e könyvecskét, le

nem teszi addig, amíg az utolsó oldalon is át nem ért.

Amikor Horváth Árpádné Frankó Adél első versei megjelentek egyik nagyváradi újság hátsólapján, a szó szoros értelmében a szenzáció hatását keltették. Senki sem tudott arról, hogy ennek a finomlelkű „fehérhaju Dámának“ lelkében a poézis virágai nyílnak. Csak nemes lelkét, erős szervező és irányító egyéniségét, mint a Nagyváradi Nőegylet elnöknőjét vette körül mély tisztelettel a köztudat. Igaz, hogy a költőnek nincs életkora, de valahogy érthetetlen volt, hogy senki se tudjon legszűkebb baráti körben sem arról a titokról, amit íróasztala rejtegetett. De szenzációként hatott a Horváthné verseiből az a friss, egészen a modernségig előző hang, amely ha nem is forradalmár, de nem a tegnapé. Misem természetesebb, hogy a szerkesztőségek az első költeményei megjelenése után kérték verseit. Egymásután jelentek meg a váradi lapokban, majd a budapesti Új Idők-ben, a Hírnök-ben, a Nap-ban. A versek hatását, értékét és közkedveltségét mutatta, hogy dr. Bánáss László, dr. Kiszely Pálné, Nádor Józsa, dr. Járóssy, Mártonffy Zoltán négy pompás verset megzenésítettek és mind a négy egyszerre jelent meg a Hangulat 11-ik számában Budapesten.

Versét nagyon nehéz lenne jellemezni. Az Isten felé vezető utat épügy megtaláljuk bennük (Első misére), mint a komoly filozófiát (Betűk), a lemondást, mint a régi napok rózsaszín felhőit visszatükröző bánatot. De milyen hatalmas és kifejező erővel tör fel nem egyszer a lelket betöltő emberszeretet, mint a Panasz c. versben is, amint így fejezi be:

...Most másra kell a pénz!

Az ember dolgát elvezik a gépek...

Az ember nem kell — csak ágyutölteléknek.

Horváth Árpádné nem az egekben jár — csak oda néz. A kötet előszavában azt írja Pálffy Irén: Ahol valami szépet látott — felfogta mély szöme. Ez a könyv egy csokor. Almodozó lelkű poetaasszony lelkivirágainak gyűjteménye, csendes belső csodák megnyilatkozása — szép mesélő violaszin alkonyában.

P. Gulácsy Irén, aki Horváth Árpádnének a lelki barátnői közül való, arany tollal írta meg a könyv előszavát és a szerető szív minden melegével — de viszont az író tiszta látásával hozzáértésével.

Horváthné, amikor most a közönség elé engedte egy kötetben ötven darab versét, tulajdonképpen olvasó táborának tett szívességet, azoknak, akik erre számos levélben kérték. A kik sürgötték hangulatos, tökéletes költői formában írt verseit, megszerették szép csengő rímelt s azt a gondolatvilágot, amely a szépség fogalmával

renc Torda, Buzás Imre, László Lajos Csíkiescső, Lázár Béla Petrozsény, Engelhardt Nusí Pankota, Győrbiró Jenő, Papp Mózes Kolozsvár, Szabó Illés Szatmár, Dittrich Ha, Fekete József, Gazdovits Miklós Szinerváralja, Szentpétery Gyula Szilágyosmlyó, Szabó Zoltánné Nagyszalonta, Miklós Balázs né Kézdivásárhely, Brunner Mária, Pintér Ilonka Arad, Fazekas Ede Andrásfalva, Római Katolikus Legényegylet Kálmánd, Szedlacek Lőrinc Aninosza, Szőke Manci és Emi Szapáryliget, Gyöngyössy Géza Csíkszereda, Bitang Anna Nagyvárád, dr Szabó István Gyulafehérvár, László Géza Kolozsvár, Faludi Gábor Csíkszereda, Zonda Magda Brassó, Zih Gizella Ermihályfalva, Székely Kálmánné Gyergyószentmiklós, Szántó Margit Ótelek, Körössy K. Lóránd Nagyvárád.

A sorsoláson Szőkefalvi Szentmiklóssy Bobó (Buziásfürdő) nyerte meg a könyvet. Postára tettük.

SZÍNHÁZ

Ember a híd alatt bemutatója a nagyváradai színházban

Pénteken este mutatta be Indig Ottónak nagy port felvert Ember a híd alatt című darabját a nagyváradai színház. A bemutatón Indig is megjelent.

A „problémával” töltött mozsárágyu hatalmasat dörren, de ne tessék megijedni, a füst eloszlik és kiderül, hogy az egész „probléma” csak vaktöltés volt. A fiatal diplomás orvos, aki éhesen és rongyosan a Dunába akarta magát vetni, egy csavargó jóvoltából kenyérhez jut s a boldogság révébe evez. Mindez egy egyszerű adásvételi szerződéssé apadt, hangos plágiumvaddal kapcsolatban már annyira ismert a sajtó hasábjairól, hogy a nézőközönség kívülről tudja a darabot, amit Indig Ottó izléses, friss körítéssel és elegánsan szerviroz.

A színészek, mint mindig, most is olyan erővel és munkával küzdöttek az előadás sikeréért, hogy meglátszott, nemcsak egy színdarab bukása, vagy sikere, hanem egzisztenciák kérdése forog a kockán. Tompa Sándor nagyszerű csavargófigurája izes és pompás alakítás volt, ennek a bőhumoru és aranyösszívű embernek minden ragyogó játéktudásával. Bocsánat, hogy még mindig nem a főszereplők, hanem Tóth Elek következik soron, aki az öreg professzor szerepében csillogtatta meg újból kiváló tehetségét, lendületet, iramot, tempót diktálva mindenkinek, aki körülötte mozog. Tóth Elek ezuttal is olyan becsületes színészmunkát végzett, hogy a lányn és álmosan induló vigjáték sikere valósággal rajta fordult meg. A professzor feleségének szerepét Benes Ilonka alakította sok humorral és jellemzőerővel. A két főszereplő Erényi Böske és Kovács György is jó volt és stílusosan alkalmazkodott az előadáshoz. De illuziót keltő és elegáns volt rövid szerepében Kerekes Ilonka, Tompa Béla — aki kitűnően maszkírozta magát — és Rajnay Sándor. Czoppán Flóri pedig sok derűtséget keltett a szobalány szerepében.

A közönség többször lámpák elé hívta a népszerű szerzőt.

Az aradi színház megnyitása. Arad. Saját tud. Csütörtök este zsufolásig megtelt nézőtér előtt mutatkozott be az aradi színtársulat operett együttese Szilágyi—Harmath—Brodzky Kék lámpás című operettjében. A szezonnyitó előadásra minden jegy elkelt. A telt nézőtér, a tömött páholyok a régi forró hangulatu színházi esték emlékeit varázsolták vissza a színház falai közé.

Heti műsor:

Nagyvárad:

Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné Akácfa-
virág. Operett, 10 és 17 leies helyárakkal.
Vasárnap délután 6 órákor: **Ember a híd
alatt.** Harmadszor. Rendes helyárakkal.
Vasárnap este 9 órákor: **Egy csók és más
semmi.** Operett. Ötödször. Rendes helyárakkal.
Hétfőn este fél 9 órákor: **Ember a híd alatt.**
Kedden este: **Magdát kicsapják.** Kádár Mik-
lós nagyváradai író nagyszerű vigjáték ujdón-
sága.

Bámulatos

eredményt produkál alak-
ján egy modern „Princess fűző”, amely tes-
tét gyönyörűen formázza és lehetővé teszi a
legutolsó divatú ruhák érvényesülését, ame-
lyek még a jó alakot is próbára teszik. **Ko-
váts Sándornénál (Nagyvárad, Nilgesz-telep),
eredeti külföldi modelleket rendelhet.** Vidé-
kieknek előzékeny, gyors és jó kiszolgálás.

— **Vasárnapi előadások.** Ma délelőtt 10 és 17
leies helyárakkal Fráter Lóránd nagyszerű ope-
rettje az Akácfa virág lesz a színház műsorán,
délután 6 órákor Ember a híd alatt rendes hely-
árakkal és este 9 órákor Egy csók és más semmi
operettnek lesz az ötödik előadása.

— **Magdát kicsapják.** Kedden este újból pre-
mier lesz a színházban és ez alkalommal Kádár
Miklós vigjátéka a Magdát kicsapják kerül be-
mutatásra. Kedden és szerdán este lesz a szin-
ház műsorán.

— **Fizessen nagysád.** A jövő hét második pre-
mierje Emőd Tamás, Török Rezső és Komjáti
Károly operettje lesz, amelyben a főszerepeket
Erényi Böske, Stephanides Illy, Miklóssy Margit,
Kós Dodó, Vékony Franciska, Tompa Béla, Mé-
száros Béla, Tompa Pufi, Stoll Béla, Dittrő P.
Béla és Örvössy játszik. A Fizessen nagysád esü-
törtökön, pénteken, szombaton és vasárnap dél-
után 6 órákor lesz műsorán.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb
betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.
(Az állásteresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Egy szoba, konyha, mel-
lelkhelyiségekkel álló lakás
kiadó. Viz akonyhában van.
Oradea. Jákai-u. 26.

2 garzónszoba, előszoba
bejárattal azonnalra
kiadó, irodának alkalmas.
Str. Moldova (Kálvária-u.)
No. 18.

Kapualatti bejárattal bú-
torozott szoba ellátással
vagy anélkül kiadó, Lu-
kács Gy. u. 7.

Különféle.

**PUHA OLMOT
állandóan vesz
a Szent László
nyomda r. t. Ora-
dea, Str. Regele
Carol No. 5.**

Végzett géptechnikus
ingyen dolgozna rádió-
mérnök mellett. Válasz:
Phoenix-traffic Oradea, Szi-
lágyi D.-u. 16.

**Nyomatványokat
intányos aron, csinos
kivitelben készít a
Szent László
nyomda Rt.
Oradea, Katolikus Kör.**

Elveszett az 1717. sz.
bicikli-igazolvány, amely
Bereczky Istrán, str. Bo-
lintineanu 22. sz. a. la-
kos részére volt kiállítva.
Ez az igazolvány, ameny-
nyben más birtokában
van, érvénytelen.

Adás-vétel

Franco a barack (Ams-
den Triumf) esemeték
hegyi talajban neveltek
őszi ültetésre kaphatók.
Dr. Kaczián Kálmán ba-
rackosában. Oradea Dr.
Ciardaş-u. 46.

Egy drb. gyorsajtó 13-as
augeburgi gyártmány, ki-
fogástalan uzmkepes álla-
potban igen jutányos áron
kapható. Közlebbi telvi-
lágosítás: Kálmár Nán-
dor és fia cégtől, Arad.
Str. Ioan Calvin 9. kapható.

Használt kétszárnyu aj-
tó, ablakok, kisebb ablak-
rámak, tüggönyráma el-
adó Bölesóda-u. 2.

Vadászállvány és faj-
tietza énekő kanárimada-
rak eladók. Perces-utca
22. sz.

Veszek jókarban levő,
használt varrógépet. Ci-
meket a kiadóba kérek.

Fűszerüzletberende-
zés felszereléssel együtt
ugyanott rollós-ajtó eladó.
Cím a kiadóban.

Teljesen új gyermek
bőr kabát eladó. Str. Oite-
nia (Csengeri u.) 6. Özv.
Pálós Istvánné.

SPORT

Nagyvárad-Arad közti hegemonia kérdése dől el vasárnap

Vasárnap két fronton találkozik Arad il-
letve Nagyvárád két-két csapat. Aradon a
NAC játszik a Gloria CFR ellen, míg Nagy-
váradon a Crisana az AMTE-t látja vendégül.
Az aradi lapok egész héten keresztül hasábo-
kon foglalkoztak a mérkőzésekkel és kihang-
súlyozták, hogy a két város közti vetélkedést
van hivatva eldönteni e két találkozó. A nagy-
váradiaiak erősen készülődnek a mérkőzésekre,
akárcsak az aradiak, akik a Temesvártól el-
szervezett kettős vereséget akarják kijavítani.
A bizakodó hangulatot a legjobban e pár soros
kis töredék jellemzi, amely az egyik aradi
lapban látott napvilágot: „...a jó váradiaiak
eddig abban a meggyőződésben voltak, hogy
 náluk van a legerősebben kifejlődve a futball
Romániában”. Az aradiaknak úgy látszik
kissé fejükbe szállt a dicsőség. Az AMTE és a
Gloria CFR feltűnően jól szerepeltek ebben a
szezonban, azonban már a múlt vasárnapi
kettős vereség (az AMTE 7:1-re kapott ki a
Kinizsitől, míg a Gloria CFR-t a Ripensia
verte meg 3:1-re) megmutatta, hogy a csapatok
formája nem állandó. Mindenesetre a fejlő-
dést, az előbbi évek eredményeit tekintve, meg
lehet állapítani. *Fő az objektivitás...* Ha a
romániai városok eddigi eredményeit tekin-
tjük, akkor az első helyet jelenleg Nagyvárád-
nak kell odaítélni. A Crisana az A) csoport
éllövossa, a NAC pedig a B) csoportban a más-
odik. Rangsorban utána Bukarest, Temesvár,
Arad és Kolozsvár következnek. A vasárnapi
mérkőzések mindenesetre sokat változtathat-
nak a jelenlegi sorrenden. Nagyvárád a har-
madik helyre is kerülhet, de „megeshetik” az
is, hogy Aradot ismét egy fájdalmas és kettős
vereség éri. Addig is egy kis türelem... (b. s.)

Németország válogatottja Svájc ellen.

A mai zürichi német—svájci mérkőzésre Né-
metország a következő csapatot állítja ki:
Jakob, — Haringer, Wendl, — Gramlich,
Goldbrunner, Eiberle, — Lahner, Lachner,
Hohmann, Rasselberg, Heidemann. — német
válogatott januárban a magyarok ellen játszik.

Milyen lesz a Skócia ellen kiálló osztrák válogatott? Meisl Hugó környe-

zetében úgy tudja, hogy Skócia ellen így fog
festeni az osztrák válogatott: Platzer (FAC) —
Rainer (Vienna), Seszta (WAC) — Braun
(WAC), Mock (Austria), Nausch (Austria) —
Zischek (Wacker), Stroh (Austria), Sindelar
(Austria), Schall (Admira), Viertel (Austria).
A sajtó nagyrésze is ezt a csapatot tartja a leg-
mértőbbnek az osztrák színek képviselőit. Ebben az együttesben a bécsi ligában vezető
Rapidből egyetlen játékos neve sem szerepel.
A második és harmadik helyet elfoglaló Ad-
mira és Vienna csak 1—1 játékosal volna
képviselve ebben az együttesben. Ezzel szem-
ben a ligatabella hetedik helyezette, az Aust-
ria öt válogatottat adna, a kilencedik helyen
vesztelő WAC pedig kettőt. Az összeállítás
azonban még korántsem végleges. Janda és
Vogl (Admira), Bicán és Smistik (Rapid),
Müller és Hillt szintén komoly jelöltek, de
jellemző, hogy a favorizált összeállítás meny-
nyire elüt a bajnoki rangsor kialakulásától...

Magyar városok részvétele a buda-

pesti tornászvilágversenyeken. Az 1934-es
budapesti tornászvilágajnokságra nagy lö-
megekkel vonulnak fel a magyar városok tor-
nászegyesületei. Sopronból 1200, Nagykanizsá-
ról 600, Pécsről 230, Hódmezővásárhelyről
540, Szegedről 700, Debrecenből 800, Kiskun-
halasról 230, Nyiregyházaról 250, Hatvanból
—s Szekesfehérvárról 60—60, Miskolcraól 140,
Békéscsabáról 100, Szombathelyről 80, Szek-
szárdról 50, Salgótarjánból 120. Esztergomból
20 résztvevőt jelentettek be eddig a versenyek-
et előkészítő bizottságnál. A világversenyek-
kel kapcsolatosan rendezik meg a 1934-es if-
jusági testnevelési kongresszust is.